

A U S T R A L S K É

listy

IN AUSTRALIA POSTAGE PAID
IN AUSTRALIA POSTAGE PAID

AUSTRALSKÉ LISTY

ČÍSLO 40 PROSINEC 1994

Print Post Approved
PP 242296 / 00084

\$2.60

Veselé Vánoce
Šťastný Nový Rok 1995

L. & G. Pergl

Česká Optická Firma

57 Pelham Street
CARLTON VIC. 3053
Tel: (03) 663 6242

All International Office Machines

Prodej a opravy nových a starších
"typewriters, photocopiers & faxes"
dílňa a obchod: **390 BOTANY ROAD**
ALEXANDRIA,
N.S.W. 2015

Tel: **319 0648** nebo **214 7402**
Václav Novák: 30 6781

CUISINE ART CATERING **Pty Ltd**

dodá

veškeré lahůdky, zeleninové i ovocné saláty,
obložené misky a další speciality.

Přesné informace:

telefon: **525 3971**

2 Kumulla Road, MIRANDA NSW 2228

DENTAL PROTESIS

Odborný zubní protetik nabízí své služby,
ve zvláštních případech
(starší, nemoc atd.) ošetření doma možné,
(soukromé pojištění vyplácí
jen předem domluvenou částku)

Další informace: (02) 388 2216
mluvíme česky i slovensky

425 Old South Head Road
North Bondi NSW 2026

Hledáte příbuzné a známé?
Nabízíte služby a servis?
Máte zájem o seznámení?
Využijte

AUSTRALSKÉ LISTY !!!

CONTACT

P·R·I·N·T·I·N·G

A.C.N. 002 887 238

NAVRH NEME
GRAFICKY UPRAVÍME
KVALITNĚ VYTISKNEME
BAREVNĚ I ČERNOBÍLE
KATALOGY
OBCHODNÍ DOPISY
REKLAMNÍ NABÍDKY
SVATEBNÍ OZNÁMENÍ
VIZITKY
a další

Unit 4, 175 Gibbes Street
CHATSWOOD, N.S.W. 2067, AUSTRALIA
Tel. (02) 417 8555 Fax. (02) 417 5510

APPLIED COMPUTER SYSTEMS

(Australia)

dodáváme celé systémy 'software' i 'hardware' pro
MANUFACTURING, ENGINEERING
DESIGN, CAD/CAM
DESKTOP PUBLISHING
JOB COSTING, ACCOUNTING
MULTIMEDIA, DESKTOP VIDEO
České, EASTERN & WORLD FONTS
BUREAU SERVICE & TRAINING

7 Boonah Street
WENTWORTHVILLE
NSW 2145

Tel: 02 636 1873
Fax: 02 631 2024
Mobile: 018 288 477

SONY'S

Bon Voyage

Shop 6 Royal Arcade
175 Oxford Street
Bondi Junction 2022 NSW

Tel 02 387 1333
Fax 02 389 8028

Připravujeme speciální zájezdy do
lázní v České i Slovenské republice.
Zařizujeme letenky, zájezdy
zajímavé výlety vlakem.
Zajistíme pojištění, cestovní šeky,
poskytujeme veškerý servis,
vše za vynikající ceny.
volejte Barboru - 387 1333

Na Štědrý den

Hana Gerzanic-Honsová

Lesk světél vánočních
přes závěje času
se vločkami tipyti...
Ozdobíš stromček
obrázky - vyšité
vzpomínek niti.

Svůj šat dnes odložíš
a v rouchu pastýřském
k Betlému spěcháš
s dárečkem lásky.
Na chvíli za sebou
všední dny necháš.

V přátelském kruhu
do duše vdechneš andělů zvěsti.
Radost si rozdáme,
Ježíšku děkujem
za vánoční štěstí.

**Všem čtenářům
Australských listů a
vůbec všem přátelům a
krajanům přejeme příjemné
prožití svátků Vánočních
a hodně všeho dobrého
v roce 1995
Redakce AL**

Národní hrdost - ctnost nebo nešvar ?

Karel Wendt

Část problému nacionalismu je čistě semantická. Záleží totiž na tom, co si člověk pod slovem nacionalismus představuje, v jakém smyslu ho užívá, využívá a zneužívá. Mou pozornost znovu přilákal článek ve švýcarském Zpravodaji, nadepsaný "Hrůza - jsem nacionalista". napsal jej spisovatel Karel Pecka, kterého znám z dětství v Českých Budějovicích a jehož román "Štěpení" (88 Publishers Toronto) na mne udělal velký dojem. Článek byl namířen proti nejmenovanému publicistovi, který se písemně projevil následovně: "Připadal bych si směšný a nesvůj, kdybych měl nahlas říci: jsem Čech a jsem na to hrdý..." Proti tomu postavil Pecka prohlášení hraběte Kolowrata, že se "nikdy netajil tím, že je Čech... že byl na příslušnost k tomuto národu hrdý..." Jak je vidět, důraz je na slově "hrdý".

Nevím, v jaké souvislosti neznámý publicista svůj výrok utrousil a souvislost je pro pochopení Peckovy reakce důležitá. Řekl bych na příklad, že naši komunisti byli v době, kdy libali nábožně sovětské zádě, paradoxně hrdí na to, že jsou Češi. Dneska, když už je národ do libaných částí lidské anatomie rasantně nakopl, z nich asi hrdost spadla. Podobně - potomci zesnulého OH třeba dnes zavrhuji národní hrdost z důvodů spíše zhrzlých, než filosofických. Tyto řádky tedy nejsou míněny jako kritika autora citovaného článku, ale jako zamyšlení nad pojmem "národní hrdost", který se fíne z úst národů jako želatina, nad její oprávněností a nad nacionalismem, jehož je nepostradatelnou složkou vůbec.

Jak dějiny, tak současnost dokazují, že nacionalismus je nebezpečnější výbušnina než jaderná bomba a musí s ním být zacházeno v rukavičkách. Všechny počítače světa nestačí sečí oběti jeho krvežíznivosti. Ještě nevymřela generace, která zažila na vlastní kůži hrůzu a stupidnost nacionalismem hnaného nacismu. Tatáž, stále ještě dýchající generace, byla téměř paralelně postižena perverzí, známou sice jako sovětský komunismus, o níž ale dnes není jasné, převládá-li v ní marx-leninismus, nebo prastarý ruský imperialismus, jestliže ideologie tedy zneužila nacionalismu nebo nacionalismus ideologii. To bylo včera a především. Dneska: orgie v bývalé Jugoslávii a ano - kmenové masakry v Rwandě, protože mezi rasovým, kmenovým a nacionalistickým řáděním není podstatný rozdíl.

Mne však dotlačil k revizi názoru na národní hrdost život v cizině, kde mí, (jak už jsem napsal v úvaze o multikulturalismu) směšnost nacionalismu nových společenstev postrčila zrcadlo před obličej. Od rozeznání osobní směšnosti, jinými slovy - od ochoty k sebekritice, je pak už jen krůček k střizlivějšímu pohledu na

Stručný přehled rubrik

Národní hrdost - nebo nešvar?	01
Prchavé dojmy z domova	02-03
Laterna magika	04
Kdo vlastně jsme my, Češi ?	05
Zprávy z ČR	06
Zprávy z SR	07
Perly a perličky	08
Kultura	09
Velká Říše Moravská	10
Pozvání	11
Z tajů krás české řeči	12
Cesta Egyptem	13
Douška o oslavám	14
Černá Rosemary	15-16

historii i a na vlastní národ.

Ten náš toho má ve své pokladnici kladů dost, nač, abychom se drželi zkoumaného slova, by mohl být hrdý. Vedle kladů jsou však také, někdy značně ostudné, zápory. Těch nedávných čtyřicet let se kupříkladu nepříhodilo jen tak samo od sebe a "z luftu". Vedle žalářovaných byli také žaláři, vedle oloupených lupiči, vedle obelhávaných lháři a z velké většiny to byli lidé vlastní krve. Kdyby tedy byla na místě národní hrdost, musel by být stejně na místě národní stud a jedno ruší druhé. A vsadil bych se, že kdyby stejně střízlivému náhledu podrobil sám sebe, kterýkoliv jiný národ této nacionalismem týrané planety, výsledek by byl stejný. Co víc, kdyby to poznání šlo opravdu do hloubky a byly z něj vyvozeny logické závěry, lépe by bylo na světě.

Zjištěním, že český národ není ani lepší, ani horší mě osvobodilo jednou pro vždy od národní hrdosti. Nikdy jsem však ten národ nepřestal mít rád, protože jenom on žije mým způsobem života, jenom jeho hudba jde bez oklik k srdci, jenom jeho kulturou je po pětadvaceti letech v cizině dále úplně prosáklá má duše. Stalo se jenom, že nabubřelost národní hrdosti byla nahrazena "pouhou" spokojeností s údělem, který ze mne udělal Čecha. Spokojenost se projevuje jinak, skromněji, než hrdost a už proto je rozdíl mezi těmi pojmy zásadní a nejen semantický.

UPOZORNĚNÍ PRO RODIČE

Board of Studies NSW
Saturday School of Community
Centres
Strathfield Centre
Strathfield High School
Albert Road
Strathfield NSW

upozorňuje rodiče, kteří si přejí, aby jejich děti studovali češtinu, že jsou otevřeny třídy pro studenty 7. až 12. ročníků. Studenti mohou z češtiny maturovat (2 Unit Czech). Vyučování je bezplatné.

Zápis na rok 1995 se koná v sobotu

4. února 1995 od 9,00 do 11,00

Blíží informace :

S. Brančíková - 385 4451

Rita Kellerová - 344 9664 (večer)

Prchavé dojmy z domova

Jaroslav Kovářiček

Vstoupil jsem do obchodu se zbožím smíšeným a dostalo se mi pocitů velmi smíšených. Takhle bych stručně mohl popsat stav své mysli po několika dnech své nedávné návštěvy ve vlasti. Situace v této zemi je dosti složitá a není snadné, vlastně to ani není možné podat nějaký objektivní obraz tohoto současného stavu. Záleží především na stanovišti pozorovatele. Já jsem srovnával nyníjší situaci s tou jak jsem ji poznal při své poslední návštěvě před třemi roky. Za tu dobu mnohé se vskutku změnilo. Náhodnému pozorovateli nabízí se široká škála hodnot, takže může snadno vybírat důkazy, kterými podpoří jakýkoliv přístup. Takto lze snadno vysvětlit, proč někteří z nás vracejí se z domova plni nadšení zatímco jiní ztěží najdou pro svou rodnou zemi pochvalného slova. V tomto směru zůstává hodnocení ryze subjektivní záležitostí.

Chce-li si kdo hledat nedostatky nebude mít moc práce. V České republice stále ještě mnoho věcí nefunguje tak jak jsme zvyklí ze západu. Mne to ale nepřekvapuje, většina těch vad je následkem systému ve kterém jsem vyrostl a dobře jej znám. Tyto nešvary jsou výsledkem čtyřicetiletého budování socialismu a jejich nápravu nelze očekávat během několika málo let. Ne, že bych z nich měl velkou radost. Tak třeba jednání s úřady je stále ještě velkou zkouškou trpělivosti, ve které není snadné obstát. Pan policista na pasovém oddělení mne posílá na městský úřad pro potvrzení o státním občanství. Čekám pokorně ve frontě abych se dozvěděl, že potřebuji potvrzení o místě posledního trvalého bydliště, které dostanu na policii. Z Vodičkovy ulice tedy běžím do Konviktské, kde na mne také čeká fronta, a sdělení, že potřebuji kolek, který dostanu na poště zase jinde. Tam je také menší frontička. Atď. Jako ta slepička, co šla kohoutkovi pro vodu. Jenže tohle já dobře znám, takhle to bývalo a jak vidno ještě je. Jenže už ne všude.

V kanceláři Československých aerolinií na Náměstí republiky probíhá jednání nejen rychle ale také příjemně než třeba v Austrálii, dobře víme, že Australanky neznají půvab flirtu. Vrátný

v Divadle komedie je nejen náramně zdvořilý ale ochotně mi také podává referát o hře "Půlnocní večere". Říká mi: Už tu nejsme žádní Hlustináci! Odpovídám mu na to: Zdáli pak je s vámi ještě nějaká legrace? Změnil se i nechvalně známý ceremoniál vstupu do Českého rozhlasu, ve vrátnici vás vítají přátelsky a pohybovat se po budově je snazší než jak je tomu v australské státní instituci ABC, která dnes připomíná spíše vězení. (Bývalo tomu kdysi naopak, to ještě než se začal na tomto kontinentě budovat socialismus!) Byrokracie je v Čechách stále ještě viditelně hutná, avšak nejen samými úřady živ je člověk. V obchodě mi radí paní prodáváčka při výběru bomboniér, usmívá se a hned se nabízí, že mi ty čokolády pěkně zabalí. Toto nebyla výjimka, podobnou zkušenost jsem učinil v několika obchodech. V obyčejných restauracích obsluha vzorná, jídla znamenitá (Češi jedí rádi a dobře!) A možná, že mi to nebudete věřit, když vám prozradím, že jízda taxíkem mne stála 26 korun a taxikář mi ze 30 Kč ty čtyři kačky vskutku vrátil. Pozor však na taxikáře na Václavském náměstí nebo na letišti, na ty vskutku velký pozor!

Jak je z mého psaní patrné všimám jsem si při svém hodnocení především změn. Mnohé zůstalo při starém, mnohé se ale změnilo k lepšímu a něco se i zhoršilo. Především stouply nesmírné ceny, aniž by je platy následovaly stejným tempem.

EKONOMIE

Neměl jsem ani čas ani chuť se zabývat ekonomickou situací pozorně, mohu uvést jen pár dojmů, které snad jsou zajímavé. Nemám přesná čísla, toliko odhaduji, že před třemi lety byl průměrný plat okolo dva a půl tisíce korun měsíčně, dnes se pohybuje kolem sedmi tisíc. V roce 1991 dostal jsem za australský dolar 20 Kč, dnes 18 Kč. To znamená, že před třemi lety vydělal si český zaměstnanec asi 125 australských dolarů, dnes je to již skoro 400. Ceny se ovšem zvedly nepoměrně a mnohé jsou také dnes na západní úrovni, takže místní spotřebitel je momentálně v nevýhodě. Znamená to ale také, že klesla kupní síla dolaru na třetinu a i když je to v můj osobní neprospěch, mám z toho radost, neboť tímto se moje země rychle přibližuje poměrům západním. Na rozdíl od

většiny západních měst však v Praze není téměř vidět žebráky. Jedna žebravá babka na Příkopech jen dosvědčuje, že žebrat možné jest. (za komunistického režimu to možné nebylo.) Také jsem slyšel stížnosti, že vláda stále ještě udržuje mnohé neproduktivní podniky, které by bylo nejlépe zavřít. Pokud tomu tak opravdu je, vidím v tom znamení, že Klausova vláda není zdaleka tak ekonomicky drsná, jak ji leckdo vidí. Z hlediska sociálního je přece prospěšnější poskytovat lidem práci, nezaměstnaným je totiž nutno také vyplácet nějaké podpory a ještě nikdo přesně nevyčísil nejen ekonomickou, ale především společenskou cenu nezaměstnanosti, včetně problémů psychologických, zdravotních. Stejně jako třeba následné narkomanie a s ní spojené kriminality. My v Austrálii tohle můžeme dobře pozorovat. Český hospodářský systém prochází rychlými a dramatickými změnami, chyby se jistě dělají, ve srovnání s jinými státy v podobné situaci lze českou privatizaci považovat za hospodářský zázrak. N.B. Česká republika splatila zahraniční dluhy!

POCHYBY

Ze my Češi netrpíme přílišnou sebedůvěrou je obzvláště nám, v emigraci dobře známo. S podobnou skepsi setkáváme se často i doma. Mnohokrát jsem slyšel nářek nad tím, že český člověk už neumí dobře pracovat. Můj dojem je, že pracuje až zbytečně moc. Kolik pěkných domků a chat si tam lidé postavili (řada mých přátel má hezčí dům než já v Austrálii, což jim ze srdce přeji a vůbec jim nezavídím ty propracované vikendy a dovolené!) Mají-li správnou motivaci a dobré podmínky pracují naši lidé nejen pilně, ale i kvalitně, což se nenajde v mnoha zemích na světě. Také jsem slyšel mnoho stížností na špatné chování mezi lidmi. Pozoroval jsem proto tváře lidí v metru i na ulici, sledoval jejich chování. Již zdaleka nebylo tak nervózní jako po převratu, lidé se více usmívají, mluví hlasitěji, jejich sebedůvěra zvolna roste aniž by přerůstalo míru vkusu. (Nejvíce v Praze řvou, ba přímo hulákají, Němci!) V tramvaji viděl jsem mladší lidi uvolnit místo starším (ne vždy, tot pravda), lidé se navzájem zdraví. Tomuto pěknému rituálu jsem po mnoha letech v Austrálii odvykl, takže jsem si připadal jako hlupák, rychle jsem to ale napravil. Jedna příhoda

mi obzvláště utkvěla v paměti. Do metra se vchází bez jakékoliv kontroly. Kdo má jízdenku, sám si ji proštípne, většina Pražanů má ovšem sítové listky. Jen jednou jsem zažil kontrolora, byl to takový starší, elegantní pán a mile se usmíval. Všichni jsme mu ukazovali své listky, jeden mladík nakonci vagonu začal být zjevně nervózní a každý věděl o co jde. Pan kontrolor také, jemně si k chlapci přisedl a tiše spolu rozmlouvali. Kdo neznal situaci myslil by si, že tu starší otec radi synovi jak se chovat k děvčatům. Mladík předložil občanský průkaz, pan kontrolor předepsal pokutku, snad mu i trochu domluvil a rozcházeli se jako dva staří přátelé. Taková scéna mne velice dojala, neb ukázala, že už je to možné, takové situace se dají řešit bez řvaní a šikanování. České způsoby vraceli se domů.

KULTURA

Vůbec není pochyb o tom, že Čechy jsou v oblasti kultury světovou velmocí. Množstvím i vysokou úroveň nabídek uměleckých produkcí vyrovná se Praha všem metropolím, většinu z nich snadno předčí. A nejde jen o podniky poněkud snobské jako opera a jiné velkoleposti, bohatý je výběr komorních koncertů v palácích i mnoha skvostných kostelích. České divadlo má úroveň, kterou se v Austrálii ani nikomu nepokouším vysvětlit, a dobrá představení jsou vyprodána na dny, ba týdny dopředu. Navíc je české publikum inteligentní a citlivé, s takovými lidmi je radost dobrou hru prožívat. Jde však o více než jen o uměleckou tvorbu. Kultura je především otázkou životního stylu. Díky našim hlubokým tradicím mohl náš národ přežít i tolik nelibých nepřízní nejen v tomto století. Jak řekl přítel, spisovatel Svatopluk Pakárek: "Člověk, který přežívá v tomto prostoru Evropy, kde facky litali ze všech stran a nečekaně, takový člověk se musel naučit být ve střehu, jinak by tu už dávno nebyl. A to neustálé ohrožení bičuje mozek k přemýšlení a jednání." Kultura je pro nás Čechy problémem stylu života, neustálá obhajoba našeho práva na existenci.

Napadná elegance pražských žen není jen parádou, je výrazem radosti ze života. Česká duše je snad stále ještě citlivou strunou, která hudebně rezonuje s vibracemi vesmíru. Byl jsem udiven obrovskou spirituální energií dnes v Pra-

ze zřejmou. Nic tam za minulého režimu nedřímalo pod povrchem, žilo to! Myslí jsem si, že Austrálie má předpoklady nabídnout nové duchovní hodnoty do vinku budoucího světa, již řadu let tu přece hlásám ideje Nového Věku (New Age), s překvapením i radostí pozoroval jsem vývoj v Čechách, který už v mnoha směrech předstihl snažení australská. Věřím, že kultura je především otázkou systémů duchovních hodnot a zde my Češi máme hodně co nabídnout.

EMIGRANTI

Nedělal jsem žádný průzkum abych mohl předložit přesvědčivé závěry na toto téma, jen jsem se občas a nenápadně ptal. Můj dojem jest, že většina lidí doma k emigrantům vskutku velké sympatie nechová. Příčin je hodně, na obou stranách. Někteří lidé domá nám, emigrantům zcela jednoduše závidí. Snad ne tolik ty peníze (dolar či marka má stále ještě velký náskok před korunou), peníze se dají dnes vydělat v Praze dobře a rychle, závidí nám hlavně naše zkušenosti, naši znalost světa. Praha je dnes světové velkoměsto, kde se to hemží lidmi z celého světa. To já, Čechoaustralan, připadal jsem si tam jako návštěvník z balíkova (či jak tu krajinu mého dočasného žití nazval pan Keating?)

Já bych mohl mít nějaký ten mindrák, kdybych si něco takového chtěl dovolit. Tato situace je náporom na naše emigrantské pocity, s kterými musíme v sobě zápasit. Po mnohá léta byli jsme zvyklí vidět svou rodnou zemi jako utiskovanou popeľku, všechny ty její svizele nás ujišťovaly ve správnosti našeho rozhodnutí odejít. Teď zjišťujeme, že vše jest vskutku jinak. Vidíme, že velké zdroje energie byly ukryty pod povrchem nudné reality reálného socialismu. Léta strádání vydávají své plody a je na nás pochopit, že v té zemi žijí naši duchovní spřízněnci. Nikdo tam ale nečeká na naši radu, lidé si tam umí poradit sami, jen když potřebují tak se umí také zeptat. Nelíbí se jim, že mnozí emigranti stále jen poukazují na nedostatky, poučující jak o mnoho jest to lepší u nich v Americe či jinde. Také jim připadá, že emigranti se stále něčeho dožadují, a i když je to právem, málokoho to zajímá. Místní lidé se museli smířit mnohými ztrátami, teď se chtějí orientovat na budoucnost. Jak mi řekla jedna moje drahá přítelkyně:

Bez velkých úhon na duši jsme přežili bolševika, ze špatné minulosti jsme už unaveni, teď máme možnost svůj život spoluvytvářet. Co potřebujeme více?

Rozumný a citlivý emigrant se se svými lidmi brzy a dobře domluví. Při trošce tolerance a porozumění mohou k sobě obě strany přistupovat s důvěrou a přátelským respektem. Přiznejme si ale, že lidé doma se bez nás obejdou. Nečekejme tedy, že nás někdo bude prosit o pomoc vlasti. Mnozí přátelé mi naznačili, že kdybych se chtěl vrátit, místo by tam pro mne bylo, pokud bych chtěl pracovat a ne jen radit. Vrátit se může každý!

ZÁVĚR

My exulanti věnovali jsme hodně času i energie ve prospěch naší rodné země, tedy v dobách jejího pokolení. Byli jsme idealističtí a občas i naivní. Nyní se nám může zdát, že vše je jinak a také jest. Tedy jinak než jsme si to ve svých snech o svobodné vlasti představovali. A je to asi dobře. Neboť ta obrovská energie, uvolněná rozpadem totalitního systému, zároveň naznačuje, že nikdo ji už nemůže dostat pod svůj usurpátorský patronát. I ti nemravni komunisté, kteří si stále ještě podržují mnohé výhody, ztrácejí postupem času na významu. V našich milých Čechách i libezně Moravě vzniká totiž nový řád hodnot. Naše láska k vlasti tedy zde nekončí, naopak, máme vzrušující příležitost hledat nové formy spolusdílení svého národního údělu i daru.

Při čtení mých řádků už jistě čtenáře napadlo, že můj pohled je krajně optimistický. Ano, tak tomu jest! Na vysvětlenou snad nutno dodat, že píši o situaci, jak jsem ji shledával v Praze. Venkov se zdá být jiný, tedy konzervativní a zatrpklý. Ponurnější v Čechách než na Moravě, kde přece jen panuje ona známá rozšafnost a bodrost. Můj pohled vychází toliko ze zkušenosti s určitou společenskou vrstvou, podobnou těs jakou žijí zde v Austrálii. Nevím toho moc o smýšlení dělníků či podnikatelů, moji přátelé jsou zpravidla lidé zaměřeni uměleckého, působící v rozhlasu, televizi či divadle. Oni jsou však ekonomicky zranitelnější než většina ostatních. Jejich radost z nabyté svobody je ale nakažlivá. Bylo mi tedy s nimi jako doma. Bylo nesmírně krásné být nejen mezi svými ale také být vskutku jedním z nich.

SOKOLSKÁ LATERNA MAGIKA V SYDNEY

Dr. Jan Jirásek

V neděli 20. listopadu se konala v Sokolském národním domě v Sydney reprisa XII. Vsesokolského sletu v Praze v červenci 1994. Bylo přitom vzpomenu- to 76. výročí vzniku Československé republiky v roce 1918 a téměř přesně na den také 5. výročí sametové revoluce v listopadu 1989. Všechna tato data jsou spojena jednoznačnou souvislostí, bez jednoho by nebylo druhého a třetího a třetího by nebylo bez druhého. Vypadá to jako hádanka, ale není to hádanka pro toho, kdo se snaží podobné souvislosti chápat. K tomuto tématu vhodně promluvil při oslavě generální konsul ČR ing. Josef Sládek.

V Pamětním listu ke XII. sletu všeho sokolstva v Praze 1994 jsou uvedena slova Dr. Miroslava Tyrše:

"...před jiným, jsme povoláni zachovat svůj národ při té jarosti všestranné, která národům nedá odumřít... při té zdravoti tělesné, duševní i mravní, která nížádné zkáze vzniknouti nedá a tím žádnému stanutí, žádnému zpátečnictví, tomu nejhoršímu, ba vražednému zločinu na národech páchanému... Ta každodenní, ustavičná a přece neokázalá činnost je tady rozhodná..."

Báseň František Kožík oslovuje v témže listu Miroslava Tyrše veršem:

"Jsou tváře,
jejichž pohled sahá v dálku času,
až přes nás padá - a ta záře
nám zjeví čin i jeho krásu".

K tomuto dopadu ideje zakladatele Sokola Dr. Miroslava Tyrše v roce 1862 utvořit Tělocvičnou jednotu pražskou došlo po tolikém mnohém historickém dění, tedy letos znovu na Strahově na XII. Vsesokolském sletu, a možno říci i v Sokolském národním domě v Sydney. Jak cvičící, tak i diváci, kteří byli

přítomni v Praze nebo v Sydney, mohou tuto zář dosvědčit.

Úspěch sletu překvapil mnohé povolané i ve vládních kruzích a nepotvrdil pochybovačné, vypočítavé a vyčkávačské postoje mnohých. Samostatnou skupinu mezi nimi tvořili pak ti nevinní a nevědomí, kterým se tolik líbily spartakiády. Už třeba jen proto, jak krásně barevně byly spartakiádní úbory a jaká to byla velká zábava, kterou platil stát.

Celkový počet 22 000 účastníků ve sletovém průvodu, 20 000 cvičících v deseti různých vystoupeních od dětí až po dospělé, mezi nimi přibližně tisíc cvičících členů zahraničního Sokola, prokázal, že doma a ve světě sokolský duch žije, že překonal dobu temna od roku 1949 do roku 1989 a že tu jsou obětaví lidé, kteří pracují pro dobro celku z čistých pohnutek.

Z vynikajícího nápadu došlo tedy v Sydney k repríze ve formě Laterny magiky, kdy se na plátno promítaly záběry a pod ním předvedlo 12 sydneyjských a canberrských účastníků sletu ukázky 4 cvičení (Karneval, Kroužky, Cvičení s kužely, Věrná garda) za doprovodu původní hudby za Strahova včetně potlesku. Tak tato malá jednotka cvičila dvakrát a byla odměněna živým potleskem. Skutečně magické odpoledne v zatemněné sokolovně, kde zářil sokolský duch.

ČESKÁ OBEC SOKOLSKÁ

XII. VŠESOKOLSKÝ
SLET PRAHA 1994

Zamyšlení nad článkem "Kdo vlastně jsme my, Češi?"

Dr Josef Lovell

1) "Neloupili jsme v Africe, Americe ani v Asii" - jistě pravda, protože nám chyběl transport. Jinak se nezdá, že jsme k loupení a surovostem imunní, viz. středověké náboženské války nebo některé rysy vývoje v našich zemích po 2. svět. válce.

2) "Nenapsali jsme ani jeden velký světový román" - "Dobrý voják Švejk" byl přeložen do více než padesáti jazyků, byl několikrát zfilmován, napodobován a je trvale vydáván po celém světě. Autorův život je kontroverzní, ale až se nám to líbí nebo ne, vytvořil jedinečný a skutečně světový román. Mnoho lidí o naší zemi nezná prakticky nic mimo dvě jména: Švejk a Hašek.

3) "Nemáme nelásku k pivu". - Jistě pravda, ale nic specifického. Jsme na tom stejně jako naši sousedi. Bavoráci nás v tom předčí.

4) "Jsme národem zajímavých, leč velmi těžko ovladatelných individualistů" - Jsme-li zajímavější než ti druzí kolem nás lze těžko odhadnout a dokazovat. Pokud jde o "velmi těžkou ovladatelnost", byli jsme po staletí ovládáni a manipulováni z Vídně, a v době nedávné - podstatně horším způsobem, též Němci a Sověty. Věřím, že pokud studujete naši minulost bez předsudků a máte-li zájem jen na faktech a ne na libivé nacionalistické propagandě, která nikdy nic dobrého nepřinesla, tak chťej nechtěj získáte dojem, že to ti naši ovladaatelé s námi příliš těžké neměli. Mimo čestnou malou menšinu, velká většina národa vždy poslušně pochodovala tak, jak se jí pískalo "kupředu, zpátky ni krok". Dokonce jsme se nechali tak zmanipulovat, že jsme si svého utlačovatele i sami zvolili, což je světové unikum. Je vhodné si též připomenout smutnou skutečnost, že zřejmě i značná část našich současných emigrantů se nechala totalitním režimem ovládat tak říkajíc "na dálku": viz. kolik našich lidí žijících v zahraničí a často se nyní hrdě hlásících k exilu, si běželo "znormlizovat" svůj poměr k Husákovu komunistickému režimu... Zdá se, že jsme vždycky oplývali spíše konformistickými spolupracovníky než Vilémy Telly. Věřím, že zaretušovat tyto neradostné skutečnosti k ničemu pozitivnímu nevede.

5) "a formou křesťanství východní říše římské" - poněkud nepřesné. V době genálních soluňských misionářů, kteří pravděpodobně nebyli rození Řekové, ale skuteční Slované z Makedonie, existovala stále jednotná nerozštěpená církev. Mše byla sloužena obdobným způsobem buď latinsky, řecky nebo (vzácně) hebrejsky a hlavou církve pro všechny byl papež v Římě. Proto Cyril a Metoděj se šli obhajovat a žádat jistá privilegia ne k byzantskému císaři, ale

přímo do Říma k papeži. K vytvoření a oddělení východní (ortodoxní) křesťanské církve od západní (římské) došlo až o dvě stě let později (1054). Rostislav se obrátil po nepřímých zkušenostech s Němci k byzantskému císaři čistě z taktických, politických důvodů.

6) "...bylo dilem vzdělaného a moudrého syna přemyslovské princezny a lucemburského krále - dobrodruha" - To, že Lucembursko nikdy nebylo královstvím a že Janův titul byl REX BOHEMIAE COMES LUXEMBURGENSIS - král český a hrabě lucemburský, nebo "slepý Jan král český a hrabě lucemburský", (tento nápis psaný lucembursky - Janovou mateřštinou, je na jeho hrobce v katedrále Panny Marie v Lucemburku) - mi zdaleka tak nevádí, jako zlá, laciná nálepka "dobrodruh". Každý ze skutečných exulantů, by měl užívat toto slovo, které je též nadávkou a pomluvou, opatrně. Pro toho, kdo se zajímá o různé významové nuance češtiny a kdo čte práce velkého bohemisty P. Eisnera, to platí dvojnásob... Osobně jsem na tento výraz citlivý, během úspěšného štvání českého lidu proti exulantům, byli jsme po léta nazýváni též dobrodruhy a zrádci. Je skutečností, že s výjimkou Janova syna, žádný panovník neproslavil a neposilil mezinárodní pozice českých zemí tak jako slepý král Jan, spojenectvím s tehdy mocnou Francií a později též s římskou kurii. Jan měl již během svého života velkou prestiž. Nejen proto, že byl synem vynikajícího římského císaře a že jeho sestry byly královnami Francie a Uher, nebo že vítězil ve špičkových turnajích, které byly tehdejší obdobou našich Olympiád, ale hlavně pro své osobní kvality a vzdělání. Tak jako jeho otec, císař Jindřich VII, též Jan byl obratný diplomat, i když s temperamentní, nestálou krví. Některé zásluhy připisované občas Karlovi, byly dilem jeho otce, který získal pro České království Slezsko, velkou část Horní Lužice, ovládl část severní Itálie a po dlouhou dobu se snažil odvrátit katastrofální válku mezi Anglií a Francií. Největší Janovou zásluhou o české země byl jistě fakt, že osobně vychovával a s velkou pečlivostí po mnoho let plánoval a dožíval na výchovu a vzdělání královice Václava, pozdějšího císaře Karla IV. Zprvu jej poslal na řadu let ke dvoru francouzského krále a královny Marie, své sestry. Seznámení prince se Sorborskou universitou bylo inspirací k založení university v Praze. I v tom je možno vidět legaci slepého krále Jana. Další školení mladý Karel IV. prodělal pod dozorem svého otce v Lucembursku a v Itálii. Jan měl jistě i stinné stránky: nedobrý hospodář, zlehčoval měnu, v rebelujících Čechách se nikdy necítil dobře a manželství s o čtyři roky starší energickou princeznou Eliškou bylo trvale nešťastné. Není zde ale důvod k nálepce-nadávkce "dobrodruh".

7) "...Germány, nové příšlivy ze severovýchodu a východu. Moravu obsadili na

nějakých pět set let Kvádové, zemi českou Markomani". Tito "naši" Germáni k nám nepřišli z východu, ale ze západu z Porýní, odkud byli v roce 9 pr.Kr. vypuzeni římskými legiemi. Jejich existence je doložena jen do konce 2. stol. po Kr. Pak o nich prameny zcela mlčí. Příslušná pasáž z Tacita bývála povinnou četbou v oktavě.

8) "...Germáni takto Slované tlačeni hnali před sebou Kelty" - Toto je omyl. Na staletí trvající migraci germánských kmenů ze Skandinávie a severní Evropy do západní a jižní Evropy a severní Afriky se Slované nijak účinně nepodíleli. Na rozdíl od vždy agresivních, relativně dobře vojensky organizovaných a bylo-li třeba sjednocených Germánů, byl to tehdy lid převážně nevojenský, zemědělský, pastevecký, rybářský a hlavně trvale nesjednocený. Nebyli hrozbou pro Germány, kteří již od 2. st. př. Kr. byli schopni občas porážet římské legie a ohrožovat základy římské říše. Na migraci Germánů se podílel populační růst a skutečnost, že ambiciozní, válku milující, vždy po agresivní toužící Germáni byli nezdůvodnitelně přitahováni bohatstvím Římského imperia, které skutečně nakonec ovládli a zničili. Migraci některých kmenů vyvolal vpád Hunů, vyhnali například Goty z dnešní Ukrajiny, kterou sami později opustili. Takto vytvořené vakuum osídlili Slované tlačeni z východu mongolskými kmeny. Podobně od konce pátého století - počátkem šestého stol. po Kr. Slované postupně obsazovali dnešní východní Německo, Čechy, Moravu a Slovensko. Tyto oblasti nalezli též velice řídce nebo zcela neobydlené. Germáni zde kdysi sídlící překročili již před časem římské hranice t.j. Rýn a Dunaj a s velkou vervou plundrovali a ničili západní Evropu oslabenou nedávnými nájezdy Hunů. Jako vždy odvedli dobrou práci. Jeden z germánských kmenů se hrdě nenazýval Vandalové jen tak pro nic za nic.

9) Věta "Vtlačili jsme se jaksi do Čech... vyhodivše z tamního sedla Germány tam dočasně sídlící..." - asi někomu zalichotí, ale chybí pro ni jakýkoli historický podklad.

10) "Ale našim národním zakladem je hudba" - jistě pravda, ale pochybuji, že toto tvrzení platí jen pro nás. Spíše věřím, že hudba vyjadřuje duši a temperament u všech národů. Rusy a Němci počínaje, australskými domorodci, Masajci a východoafrickými beduiny, které jsem kdysi dobře poznal konče.

HLEDÁME

Tolju SLOBAŠPYCKÉHO,
naposledy bytem s Sydney.
Jakékoliv informace volejte:
08 - 3320993 (J. Kovaříček)
nebo do redakce AL

ZPRÁVY

V poděli 31. října přijal ředitel Centra kuponové privatizace a Střediska cenných papírů Jaroslav Lizner úplatek ve výši 8 334 500 Kč. Byl zatčen v okamžiku, kdy si z restaurace Asia v Praze na Letné odnášel v kufříku více než osm milionů korun v pětistícových bankovkách. Zadržen byl se svými třemi společníky, kteří byli po výsledku propuštěni. Lizner byl obviněn z trestného činu přijímání úplatků a byl vzat do vazby. Firmou, která měla Liznerovi poskytnout úplatek, je údajně Trans World International (TWI).

Ohlasy na zatčení Jaroslava Liznera. V souvislosti s touto aférou se objevily v tisku dohady o možném dopadu na průběh zbytku kuponové privatizace a na finanční serióznost České republiky, což by mohlo obvlivnit i příliv zahraničních investic. Premiér Klaus označil celou aféru za selhání jednoho člověka a prohlásil, že to nijak neovlivní kuponovou privatizaci. "A přemýšlet o tom, že by zahraniční investoři něco takového považovali za důvod neinvestovat do České republiky, to je zbytečná nadsázka," řekl doslova Klaus.

Předseda Fondu národního majetku Roman Česka uvedl, že pokud Lizner vstoupil do dat ČKP, nemohl to udělat sám, to potvrdil i přítomný šéf Podniku výpočetní techniky, který celou síť ČKP vytvořil, Jiří Fabián.

Opozičním sociálním demokratům je, podle vyjádření předsedy Miloše Zemana líto, že se potvrzuje jejich obava z možných privatizačních podvodů, machinací a korupčních skandálů.

Předseda poslaneckého klubu opozičního Levého bloku Jaroslav Ortman poukázal na to, že koalice dosud odmítala kontrolu privatizace.

V České republice se 18. a 19. listopadu uskutečnily komunální volby. Téměř polovinu mandátů (47,7%) získali ve volbách do obecních a městských zastupitelství nezávislí kandidáti (39,1% jejich sdružení a 10,6% jednotlivci). Nejúspěšnější politickou stranou byla co do počtu získaných mandátů Křesťanská a demokratická unie-Československá strana lidová (KDU-ČSL) s 12,4%, následována Občanskou demokratickou stranou (ODS) s 11,%, Komunistickou stranou Čech a Moravy (KSČM) s 9,2% a Českou stranou sociálně demokratickou s 2,4% mandátů. V e velkých městech získala nejvíce hlasů ODS, zatímco na venkově se nevíce prosadili nezávislí kandidáti a KDU-ČSL. Velký počet hlasů také dostala KSČM. V Praze vyhrála ODS, která z 55 mandátů v pražském zastupitelstvu obsadí 23. Druhá nejúspěšnější je KSČM se 6 křesly. Na brněnské radnici patří z 55 mandátů 14 ODS, KSČM a ODA má sedm a KDU-ČSL a ČSSD budou mít po pěti mandátech.

Ze stran vládní koalice nejhůře skončila Křesťansko demokratická strana (KDS), která úplně propadla ve velkých městech, na pří. v Praze získala pouze jedno procento hlasů. Letošních voleb se zúčastnilo 60,7% voličů, což je sice méně než před čtyřmi lety (74,8%), ale více, než je v Evropě obvyklé.

V Praze se sejde v prosinci nové zastupitelstvo, aby zvolilo pražského primátora a celou novou radu. Je pravděpodobné, že se novým primátorem opět stane Jan Koukal. Občanská demokratická strana totiž získala 23 křesel z padesátičlenného zastupitelstva.

Od rána ve čtvrtek 17. listopadu přicházeli Pražané k soše svatého Václava na Václavském náměstí. a k pamětní desce na Národní třídě. Tady před pěti lety došlo k brutálnímu rozeznání studentské demonstrace, jež zahájilo takzvanou sametovou revoluci. Brzy odpoledne se na národní třídě objevil prezident Václav Havel společně s Mariem Soarezem. Portugalský prezident položil k pamětní desce růže, které připomely solidaritu portugalské mládeže s českými studenty a jejich tehdejší akci "tisíc růží Praze." Odpoledne přišel k památníku předseda nejsilnější politické strany ODS Václav Klaus, který zde položil kytici ve státních barvách. Během dne se u památníku vystřídali i další vládní i političtí činitelé. Veškeré akce proběhly v poklidné atmosféře, o politice se příliš nemluvilo. Mezi zúčastněnými bylo mnoho turistů, kteří si pamětní místa i české politiky fotografovali.

Ze není žádný důvod k radosti nad duchovní a morální situací, jaká v zemi panuje, je přesvědčen prezident Václav Havel. Nad listopadovými ideály a jejich naplňováním se zamyslel v projevu k tisícovce studentů z celé republiky, které na 17. listopad pozval do Vladislavského sálu Pražského hradu. Řekl, že chápe zklamání těch, kdo si koncem roku 1989 mysleli, že hodnoty jako duchovní rozměr života, láska k bližnímu a tolerance zažijí po změně režimu renesanci. Podle jeho názoru není možné spoléhat na to, že duchovní a morální stav naší společnosti se zlepšil samočinným způsobem účinným stabilizujícím se systémem. Mohou se o něj svým působením zasloužit především vzdělanci a politici, uvedl dále Havel.

Premiér Václav Klaus souhlasí s kritikou přílišného materialismu, krátkozrakosti a zahledění se do sebe, ale na rozdíl od prezidenta se nedomnívá, že by společnost měla být někým léčena a polepšována. Uvedl to ve svém projevu na mezinárodní ekonomické konferenci o znovuzrození střední Evropy. Na besedě se studenty Filozofické fakulty UK premiér řekl, že ho na vývoji uplynulých pěti let nic výrazně nezklamalo. "Zklamán může být jen ten, kdo nepochopil, co jsou společenské procesy. Ten, kdo si myslel, že jsme andělé a neuvědomil si, že aktéry procesu transformace je deset a půl milionů normálních občanů.

V Praze začal soud s bývalým (polistopadovým) generálním prokurátorem Jiřím Šetinou, který je obžalován ze tří trestných činů - útoku na veřejného činitele, ohrožení devizového hospodářství a ohrožení státního tajemství. Projednávání první části obžaloby (útoku na veřejného činitele) soud přerušil a bude pokračovat až v prosinci. Letos v lednu měl Šetina při silniční kontrole hrubě urazit policisty a vyhrožovat jim propuštěním do civilu poté, co byl požádán o dechovou zkoušku.

Hlavní kancelář Občanské demokratické strany (ODS) v minulých dnech rozeslala podnikatelům a zástupcům bank pozvánku na večeri a zároveň je vyzvala, aby přispěli 100 tisíci korunami na konto strany. Exklusivní sponzorem se mohou stát i ti podnikatelé, kteří přispějí na konto ODS 250 tisíci korunami. Místopředseda ODS Josef Zieleniec uvedl, že v zahraničí jsou politické strany tímto způsobem běžné financovány. Ostatní koaliční partneři tento způsob sice nepovažují za nejlepší, ale mají pro něj pochopení. Místopředseda Občanské demokratické aliance Daniel Kroupa uvedl, že se jedná o naprosto zoufalý postup. Předseda Křesťanské a demokratické unie - Československé strany lidové Josef Lux soudí, že by strany měly dostávat od státu tolik peněz, aby k takovýmto iniciativám nemuselo docházet.

Očekávaná návštěva hlavy římskokatolické církve se uskuteční 20. a 21. května příštího roku, uvedl mluvčí českých biskupů Miloslav Fiala. Datum bylo upřesněno státním sekretářem Vatikánu na základě jednání pražského arcibiskupa kardinála Miloslava Vlk. Jan Pavel II se zúčastní v Olomouci svatořečení moravského světce Jana Škandera, který byl umučen v roce 1620. Další zastávkou bude Praha. První italský papež od roku 1523 přijíždí do České republiky již podruhé.

V Praze si připomněli 650. výročí ode dne, kdy král Karel IV (1316-1378) položil základní kámen ke stavbě gotického chrámu svatého Víta na Pražském hradě. Katedrála byla do dnešní podoby dostavěna až v roce 1929. Oslavy vyvrcholily bohoslužbou, kterou celebroidal arcibiskup Miloslav Vlk a slavnostním koncertem.

Německý koncern Volkswagen, jeden ze čtyř největších světových výrobců osobních vozů, získá majoritní podíl na automobilce Škoda Mladá Boleslav. Dodatek ke smlouvě mezi vládou a koncernem z roku 1991, podle kterého VW investuje 350 milionů marek do rozvoje podniku a stane se většinovým vlastníkem automobilky byl podepsán 18. listopadu. Stát tím přijde o nadpoloviční většinu akcií, ale bude mít právo veta v některých otázkách a právo konzultací. Dodatek vznikl po ročních sporech, kdy vláda chtěla potvrdit 390 tisíc vozů ročně, ale v konečné smlouvě je o 50 tisíc méně. Otázku je, jak tento krok vnímá veřejnost. Je si vědoma, že byl do cizích rukou prodán jeden z neúspěšnějších podniků v zemi a těžko chápe, že touto smlouvou bude prakticky jediné továrně, která vyrábí osobní vozy v ČR, umožněno pronikat na zahraniční trhy. Očekává se, že mladoboleslavská automobilka bude propouštět, aby se mohla držet svého plánu integrace dodavatelů. Je nepřijemné, že vláda opět (již po několikáté) tají většinu informací o smlouvě a odmítá ji komentovat.

ZE SLOVENSKA

18. a 19. listopadu proběhly na Slovensku, stejně jako v

České republice, komunální volby. Po nedávném vítězství v parlamentních volbách opět zvítězilo Hnutí za demokratické Slovensko (HZDS), jeho vítězství však nebylo zcela jednoznačné. Podle oficiálních výsledků získalo ve volbách do obecních zastupitelstev 22,78% křesel na radnicích, na dalších místech se umístily Křesťanskodemokratické hnutí (KDH) s 19,69% a Strana demokratické levice (SDL) s 15,65% mandátů. Pokles voličů HZDS je zřejmý z počtu zvolených starostů a primátorů, kteří se na Slovensku volí přímo. Nejvíce jich bude nezávislých - 28,48%, z SDL 17,87% a z HZDS 15,95%. Účast ve volbách byla 54,2%.

V mimořádném (třiaadvaceti hodinovém) jednání slovenský parlament odvolal a nově jmenoval televizní a rozhlasovou radu, generálního prokurátora, vedení Nejvyššího kontrolního úřadu, vedení Fondu národního majetku, vedení Kontrolního orgánu slovenské tajné služby a ředitele Slovenského rozhlasu.

KULTURA

Nejčtenějším deníkem v ČR je Blesk, nejsledovanější televizní stanicí soukromá celoplošná stanice NOVA a nejposlouchanější je první program Českého rozhlasu Radiožurnál. Blesk čte 17% dotázaných, NOVU sleduje 66% a Radiožurnál 17%.

Vyprodaná Lucerna přivítala protagonisty koncertu Golden Kids Comeback, tedy Martu Kubišovou, Helenu Vondráčkovou a Václava Neckáře, kteří se po 24 letech sešli na společném podiu. Zlaté děti, které působily v popmusic v 60tých letech připomely největší hity své doby. Dvakrát museli zpěváci opakovat písně Můj přítel Quinn a Modrej motejl..

Divadlo Semafor, které muselo z důvodů rekonstrukce opustit svou domovskou scénu v pasáži Alfa, oslavilo své 35. narozeniny třístou reprízou hry "Jonáš, dejme tomu v úterý". Semaforští nabízejí svůj repertoár v Divadle komedie. Na tiskové konferenci, při níž padaly z hledišť i jeviště provokativní otázky se Jiří Suchý zeptal, zda má existence Semaforu ještě své opodstatnění. Všichni diskutující se vyjádřili pro pokračování Semaforu, avšak na profesionálnější bázi. K tomu by mělo přispět i působení režiséra Divadla Jary Cimrmana Ladislava Smoljaka. "Chci přispět k tomu, aby Jiří Suchý znamenal pro publikum to, co dříve", řekl Ladislav Smoljak.

Ve věku 74 let zemřel významný český herec Zdeněk Řehoř. Od roku 1950 až do své smrti působil v Divadle na Vinohradech. Čtenáři si ho budou pamatovat ze seriálů "Taková normální rodinka, F.L.Věk", a z filmů "Jak utopit doktora Mráčka, Markéta Lazarová" a mnoho dalších.

(CAROLINA-Elektronický týdeník UV)

PERLY A PELIČKY

Návštěva prezidenta Václava Havla je dosud obestřena hustým příkrovem dohadů. Jako ostatní Evropané, náš prezident si dává s navštívením pátého světadílu načas. Nepřijede asi za námi. Alespoň to nemůžeme předpokládat. Termíny jeho zájezdu budou jistě určovány zájmy australských hostitelů. Většina z nás se ještě dobře pamatuje, že za doby Havlova věznění komunisty zde v Sydney byly prováděny jeho hry a tehdejší exilový Hlas domova byl jedním ze svobodných českých hlasů na této planetě bouřících proti příkoří na Havloví páchaných. Po více než pěti letech tedy snad dojde řada i na nás na jižní polokouli, bezpochyby v rámci prezidentovy okružní cesty dalšími zeměmi. Dokonce se proslychá, že do Austrálie bude také pozván český ministr a dlouholetý exilový pracovník - ne-li přímo "král exilu" Pavel Tigrid.

Svět často a brzy zapomíná. Před dvaceti lety byl ve flóru ruský spisovatel a jeden z hrdinů studené války - pravděpodobně jeden z největších spisovatelů tohoto století Alexander Solženicin. Letos po dlouhodobém exilu se vrátil z Ameriky přes Sibiř do rodného Ruska a dlouho o něm nebylo zpráv. Až v říjnu jsme se dověděli o jeho promluvě k parlamentu v Moskvě. Zdá se, že Solženicin zaútočil na dnešní poměry, a že trnem v oku je mu hlavně to, co vadí v bývalých satelitních státech i jiným pozorovatelům. Že totiž bolševičtí lordi se šikovně znovu vetřeli do veřejného i soukromého života na vedoucích místech, že vlastně tato místa nikdy neopustili. Nic nového pod sluncem - tentýž proces postihl postnacistické Německo. Očista ve svobodných zemích je tvrdým oříškem. Hitler a Stalin nepohodlné lidi prostě vymlátili. Jejich nástupci a dědicové dovolávající se demokracie si to dovolit nemohou a ani nechťejí. A křoví - nebylo-li šanování bolševiků součástí nějakého gigantického švindlu v době komunistických kapitulací?

V Krabicovém domě potom s námi besedoval pražský advokát a dlouholetý dopisovatel Polygonu JUDr. Milan Huřík, který také vystoupil v Československém Country Clubu, v českém rozhlasovém vysílání v Sydney a v Hakoah Clubu. Během poutavých debat o osudech nové české svobody, o pokračující penetraci dřívějších struktur do veřejného i soukromého života republiky a o svých bohatých zkušenostech z obhajob disidentů i prozkoumávání StB. Hovořil také o založení a růstu nové české pravicové strany, Demokratické Unie, a prozradil, že kladenská Poldina huť plánuje rozšíření působnosti do Austrálie. Vyzval zájemce o restituci majetků, aby se na něj v Praze obrátili a přislíbil spolupráci Australským Listům. Posluchače upoutal jasným a nekompromisním podáním svých výkladů a opepril je několika anekdotami. Pokládá se za reprezentanta konstruktivní opozice a člověk při jeho projevech nabyl dojmu, že patří k těm štikám, bez nichž by rybniční voda hrozila stagnací.

Bořek Šndler - lovec perel

Zloděj - milovník umění.

V Sydney v Krabicovém domě v sobotu se 26. listopadu konala "Velká předvánoční prodejní výstava českých a slovenských umělců". Výstava byla dítětem Jany Reichové, bez jejíhož nadšení a obětavosti by se vůbec nekonala.

Výstava byla slavnostně zahájena v pátek 25. 11. večer generálním konsulem ČR v Australii ing. Josefem Sládkem. Mezi pozvanými hosty byl i český velvyslanec dr. Jaroslav Suchánek s manželkou, kteří nelitovali cesty až z Canberry. A skutečně nelitovali! Výstava byla po všech stránkách na vysoké profesionální úrovni.

Znovu jsme zjistili, že ani nevíme kolik šikovných a talentovaných umělců z Čech i ze Slovenska s námi v Australii žije. Vysokou úroveň celé akce ještě podtrhnul, jako vždy perfektní výkon kytaristy Milana Švába, který dodal vernisáži ten správný zvuk.

Po ukončení zahájení se hosté rozešli k jednotlivým exponátům a nadšeně obdivovali, mnozí i kupovali, či spíše si jenom zamlouvali, protože bylo třeba, aby sobotní návštěvníci viděli výstavu v plné kráse, a proto se umělecké předměty pouze rezervovali. Ke konci večera se již velice slušná řádka obrazů, keramiky i skla pyšnila malou žlutou tečkou, označující, že věc je zadána.

Kolem desáté hodiny se návštěvníci rozcházel s dobrým pocitem, že nejen potěšili svojí duši pohledem na krásu, ale že i jejich národní hrdost po zásluze stoupla. Zkrátka bylo to něco!

Sobotní probuzení však bylo šokující! Když ráno Milenka Vališová, další osoba bez níž by se nic nekonalo, otevřela dveře do výstavní haly, strnula! Výstava byla přes noc vykradena! Umyslně jsem článek nadepsala "Zloděj - milovník umění", protože loupež zcela jistě nebyla dílem opilých či nadrovaných vandalů. Nic totiž nebylo zničeno, nic nebylo rozbito. Zdá se, že zlodějci zloději přesně věděli, pro co si přišli. Zmizely krásné skleněné plastiky Ivana Poláka, které jsou velmi křehké, zmizelo nádherné modré sklo, půvabná keramika.

Z obrazů si patrně zloděj také pečlivě vybíral, protože třeba ze čtyřech malých obrázků Romana Hlovského si vybral jen dva, které se mu patrně nejvíce líbily. Nataša Floreanová postrádala nejen několik obrázků, ale i kresby, které měla opodál ve velkých deskách, byly prolistovány a dva obrázky zmizely.

Zkrátka, všechno to vypadá na dílo profesionála. Možná někoho, kdo na vernisáži byl a výběr si provedl předem!

Nevíme! Jedno je však jisté, díla našich umělců jsou velmi dobrá - zloděj neměl špatný vkus.

Co zbývá dodat, snad jen poděkovat všem, kteří se o tuto výstavu zasloužili a doufat, že příští bude neméně dobrá, že ji uvidí mnohem více návštěvníků. A že zloděj - umělec nás nenavštíví!

Jana Haberová

KULTURA

SOKOL SYDNEY

Grattan Crescent, Frenchs Forest
tel. 452 5617

vás zve

v sobotu 10. prosince v 15,30
na

"Vánoční vzpomínání,"

pořad plný sváteční pohody,
poesie, koled, hudby a
vzpomínání.

Připravila Jana Reichová

Učinkují: Jana Reichová, Zuzana

Forťová a Bořek Šindler

po pořadu následuje

Pravá vánoční večeře.

Rezervace na tel. 99 2260

31. 12. 94 ve 20,00

se koná

Silvestr v Sokole

K tanci a poslechu hraje kapela

Vojty Ciny,

bohatá tombola,

Vstupné \$ 10, penzisté

a studenti \$ 5.-

Večeře se podává

od 18,30 do 20,30

Rezervace vstupenek :

529 8457 nebo 99 2260

Neopakovatelný zážitek

z otevření výstavy

českých a slovenských umělců

v Krabicovém domě

na videozáznamu

(neméně uměleckém)

za pouhých \$20.-

Objednávky a šeky na adresu :

L. Seidl "Otis"

50 Airds Road, Minto 2566

COUNTRY CLUB

320 Devonshire Road, Kemps Creek
tel. 60 60904

vás zve

v sobotu 17. 12. 94 v 15,00

na

Mši Svatou

kterou slouží Otec J. Kotvrda

potom následuje

"Tradiční vánoční večeře"

Rezervace míst nutná

na číslech :

p. Rutar 610 3267

J. Hanousek 607 8889

v sobotu 31. 12. 94 ve 20,00

na

Velkého Silvestra

Hraji

Česko -Moravsko - Slovenské

hvězdy

pod vedením J. Neradilka,

zpívá J Kozumplik.

Je připravena bohatá tombola.

Vstupné jednotné : \$ 10.-

Neztrácejte čas, ani nervy,
nepečte doma !!

pečte za vás

Česká cukrárna vám nabízí

bohatý výběr tradičního

vánočního pečiva a pravé české

vánočky. Používáme jen vysoce

kvalitní suroviny.

Objednávky na tel. 631 98 10

uzávěrka objednávek úterý 20. 12. 94

Byl jsem nahoře i dole
říká

JOSEF FOUSEK

Chtěl bych stát na pobřeží

A dýchat vůni soli

Dopis bych dal do láhve od
kofoly

Ze hledám přítele a trochu
vlídných vět

Které by mi řekly

Co je to vlastně tenhle svět

Volám a křičím, zpívám až
ztrácím síl

Pojďte sem lidé, srdce na dlaní
mám

Jsem bezbranný a za láskou
klopýtám

Chtěl bych stát na pobřeží

A dýchat vůni dále

Zbavený depesí šarvátek a válek

Do pisku bych napsal

A do útesů vryl

Dovolte mi lidi

Abych vás pozdravil

Josef Fousek, kterého si čtenáři
pamatují z jeho vystoupení spolu
s Jiřím Kramplm a Miloslavem
Šimkem, přijede opět do Austrálie!

Můžete se s ním setkat a potěšit se
jeho hluboce lidskou a moudrou
poesí i písničkami :

Sydney - 11. 2. 95

J. Zahrádka : 582 7928

Melbourne - 18. 2. 95

J. Sedláček : 510 2474

Adelaide - 25. 2. 95

J. Jiránek : 263 8210

Malé zamyšlení nad velkými dějinami

VELKÁ ŘÍŠE MORAVSKÁ

Bořek Šindler

Dnes ku konci dvacátého století, máme již téměř jistotu o tom, že podíl Čechů na vedení první říše západních Slovanů nebyl značný. Velkomoravská říše měla administrativní centrum buď někde na jihovýchodní Moravě anebo na slovenském území a byli to Slovinci a Moravané kdo onu říši spravovali. Je pravděpodobné, že z důvodů politických se Češi ještě před rozpadem Velké Moravy přiklonili ku svým západním sousedům, a že k tomuto přiklonu došlo ještě před vpádem hunských Maďarů do území slovanské Panonie.

Osudy Velké Moravy jsou ovšem stále ještě z největší části zahaleny v mlhovině nejistot a tajemství naší rané éry jsou odkrývána jen pozvolna. Protože na rozdíl od Řeků, Římanů, Židů a jiných národů s civilizacemi již tehdy dávno vyspělými, naši předkové začali používat písmo až s příchodem křesťanství do našich zemí, jsou historikové omezeni a odkázáni na objevy archeologické. Římské a jiné písemné záznamy o Slovanech jsou kusé a nespolehlivé.

Průměrný český občan sem tam pochytil ve škole něco o knížeti Rostislavovi a něco o Svatoplukovi a jeho synech, ale údobí říše Velkomoravské nebývá předmětem českého zájmu příliš často. Občané se vůbec většinou o své vlastní dějiny zajímají jen v dobách národních krisí a chodit tisíc a více let zpět se obvykle nekryje se zájmy lidí utopených v nesnázích dneška. A přece lze nalézt právě v těch ranných dějinách našich zemí bohatství ostatním Slovanům odepřené. Hlavně proto, že Češi měli to štěstí (?) dostat se do předních řad oné slovanské vlny, která kolem pátého století našeho letopočtu zalila celou Střední Evropu a dovalila se až k Atlantiku. Když tato vlna počala opadávat, zůstali Češi jakoby trčet tam kde stojí ještě dnes. To "trčení" nemohlo být hračkou a udělalo z nás to, čím jsme dnes.

Jak asi Velká Morava hovořila? Že nepsala, to víme již skoro bezpečně. Musila hovořit

převážně slovanskými nářečnými vzájemně sobě podobnými, a dorozumívání čistě po stránce jazykové nebylo asi příliš snadné. Slo ovšem o poměrně velký kus Evropy, zahrnující jak Moravu tak Slovensko, Slezsko, Halič, Panonii, a snad i dnešní Rakousko, tehdy ještě slovansky hovořící, a v původní fázi i Čechy, možná Lužici a kus Polabí. Toto jsou ovšem jen dohady o pravděpodobné územní podobě onoho moravského státu.

Velká Morava byla produktem ranného středověku. Ovšemže středověku ještě pohanského, alespoň pokud se Slovanů ve Střední Evropě týče. V té době již římské legie dávno opustily hřbitvy kolem Dunaje. Řím, v pátém století vyvrácený severními germánskými barbary, se zvolna vzpamatovával a povstával opět z trosk své bývalé slávy. Na severu se z bývalých římských provincií v Galii a Germanii vytvořila nová říše franká a jeden z jejích nejproslulejších vládců, Charlemagne, Carolus Magnus, Karel Veliký, se v roce 800 dal korunovat za císaře Západofirské říše - tedy říše francké, která si osobovala právo pokládat se za pokračovatelku Říma v západní Evropě.

Hranice mezi říší franckou, respektive Východofranckou v níž se východní část Francké říše časem proměnila, a Velkou Moravou nebyla nijak jasně definována. Jednou z prvních zpráv o českých zemích je zpráva o jakémsi franckém kupci Sámovi, jenž údajně v našich oblastech panoval v těch dobách. Pokud vůbec jaká říše Samova existovala, administrativně se zdaleka nemohla rovnat říši francké budované už na bohatých a solidních odkazech římských, a hlavně na podkladě latinského písemnictví zachovaného církvi. To Říše Velkomoravská neměla, alespoň pokud je dosud známo. A nezachovalo se nic psaného ani z říše Sámovy, pokud ta existovala. Až kníže Rostislav pozvedl svou zemi do sféry křesťanské kultury tehdy v mimoslovanské západní a jižní Evropě již hluboce zakofeněné.

Lze zhruba odhadnout, že Velkomoravská říše se počala vytvářet po odchodu či vypuzení germánských Kvádů a Markomanů v pátém století. Ti údajně zmizeli kdesi na západě, snad dokonce v jedné z největších bitev evropských, v "bitvě národů" v Chalons-sur-Marne. Na západ od Dněpru postupující vlna Slovanů

potřebovala ke konsolidaci něco kolem čtyř století. Mezitím Frankové, po odražení Maurů postupujících z Hispanie, dobudovali na západě svoji velkou evropskou mocnost již za pomoci římské církve sloužící jako její páteř a duchovní meč, a zastavili slovanský postup někde na čáře mezi Labem a severním Podunajím. Češi, vysunuti jako předvoj východního náporu až na východní hranici říše francké, začali okoušet první ovoce své geograficky nezavidělné pozice. Ocitli se, ještě daleko intenzivněji než jádro Velké Moravy, v ohni protiútku ze západu. Hlavně z pozic saských.

Nejnovější vykopávky kolem jihomoravských Mikulčic odhalily půdorysy prastarých kamenných budov. Má se za to, že tam někde stálo jedno z center Velké Moravy. Vykopávky zároveň potvrzují ještě daleko dřívější před-slovanské a předgermánské osídlení Kelty. Nalézají se také pohřebiště obsahující současně germánské i slovanské nářadí i zbroj. Není tedy nemožno předpokládat, že v určitých fázích během onoho obrovitého přílivu z východu, vedle sebe existovali Slované s Germány, než byli Germáni vytlačeni na jih a západ.

Revoluční čin Rostislavův spočíval v povolání dvou křesťanských učenců z řecké Byzance. Došlo tak, kolem poloviny devátého století, ku střetávání dvou tehdy nejpokročilejších civilizací evropských na našem území: vyvinuté civilizace západofirské prostředkované hlavně Bavorsky přes Řezno, a tehdy v Evropě nejvyvinutější kultury řecko-byzantské. Cyril a Methoděj přišli jako přátelé a jako přátelé byli vítáni i uctíváni. Dnes kontroverzní Macedonie tenkrát sehrála zajímavou roli. Jako byzantská provincie s velkým početným slovanským elementem kolem Soluně, a právě v Soluni byla schopna vybrat dva učené křesťany, kteří na Velké Moravě pak vybudovali síť staroslověnských křesťanských modliteben. Děd svatého Václava, Bořivoj, přijal pak křest na dvoře Svatoplukově asi roku 874, a to přímo z rukou Methodějových.

Velká Morava ovšem nezůstávala bez vlivu liturgie římské, latinské. Ten však byl skoro jistě druhotný. Schylovalo se tehdy v Evropě k rozkolu i mezi tehdejší církevní Východem a církevním Západem. Kosmopolitní a na řec-

kých základech vybudovaná - i když římským právem ovládaná křesťanská Byzance přetrvávala pak až do století patnáctého, kdy ji vyvrátili Turci. Germány ovládaný Řím se naopak těžko vzpomínal na pokolení severními barbary a laboroval po staletí, než západní Evropa znovu objevila v údobí renesance plnou bohatost staré římské kultury. Nicméně za doby pádu Konstantinopole za obět Turkům, slavil naopak Řím a jeho papežové triumf.

Češi - a nebyli to jenom Češi, nýbrž i jiné české kmeny z území Čech - přerušili spojení s Moravou před koncem devátého století. Svatý Václav už je knížetem českým, nikoliv moravským. A Velkou Moravu ovšem postihuje nakonec zhouba maďarského vpádu na Slovensko a do Panonie. Tento vpád z asijské stepy vrazil hluboký klín mezi západní a jižní Slovany a přerušil styky českomoravských Slovanů s Byzanci. Nicméně velkolepé dílo na Velké Moravě započaté nebylo zničeno. Staroslověnští mniši uprchli na území Macedonie a Bulharska tam pak pokračovali v konsolidování křesťanství ve staroslověnštině, a jejich učení pronikalo na území Kyjevské Rusi, kde se také pevně uchytlo až do zničení Kyjeva Mongoly ve dvanáctém století.

Jihomoravské vykopávky a nové objevy z nich vyvěrající se zdají potvrzovat, že kultura Velké Moravy nebyla daleko za kulturou říše franké. Je však jisté, že za trvání této říše nikdy nedošlo k udalosti tak veliké, jako byla na příklad ona korunovace Karla Velikého na Hod Boží v roce 800, kdy sám papež Lev III vložil korunu na hlavu onoho frankého velikána. Zatímco franká říše byla od počátku říší křesťanskou a tedy vyspělou, Velká Morava začínala křesťanství jako stát poznávat až několik dekád po Karlově korunovaci. Přesto byla Velká Morava očividně kulturním majákem východně od Labe a severně od Dunaje, a skoro jistě prvním slovanským státním útvarem na úrovni přesahující jednotlivé kmeny.

Nejcennějším šperkem velkomoravského dědictví pro nás Čechy je ovšem kromě křesťanství, staroslověnská tradice písemnictví, která se od devátého století stala součástí literatury středověkých Čechů. Staroslověnská liturgie pronikla z Moravy - a ovšem také z oblasti dnešního Slovenska - do celých

Čech a celá řada klášterů ji po staletí pěstovala. Snad nejvýznamnějším staroslověnským střediskem se stal klášter sázavský, ale i Karel IV se přiznal ke starým velkomoravským tradicím - pět století po smrti věrozvěstů Cyrila a Metoděje - zřízením pražského kláštera erasmuského se slovanskou liturgií.

Vzhledem k podobnosti řeči slovanských kmenů v ranném středověku snad lze hovořit o počátcích české literatury už od počátku staroslověnského písemnictví počátku na Velké Moravě. K latině a staroslověnštině se čeština připojila až daleko později. Kromě toho sama okolnost, že se na území Čech za přemyslovců pak psalo třemi jazyky - měla nepochybně kulturní význam.

Bohatý kulturní odkaz Velké Moravy pravděpodobně zůstává stále ještě nedoceněn, ale i neobjeven v plném rozsahu. A my Češi zůstáváme dlužníky svých příbuzných východně od Českomoravské vrchoviny, Moravanů a Slovaků.

Valley View Restaurant

Adamstown R.S.L.

Brukner Road, Adamstown

vám nabízí každý večer
speciální mezinárodní banket

Seafood Banquet

za pouhých \$16.90

Garlic prawns-Venison-Quail-
Spatecok-Steak Dianne-Pepper-
Veal-Buffalo-Barramundi-
Calamari-Roasts-Vegetables-
King Prawns-Oysters (Natural,
Kilpatrick, Mornay)

Během dne vynikající jídla,
čerstvé rybí speciality a výborná
vína.

Otevřeno od 12,00

Bližší informace (049) 528821

POZVÁNÍ

zverne vás na předvánoční provedení

České mše vánoční

Jakuba Jana Ryby

spolu s první částí

Hendelova Mesiáše

koncert se koná

v neděli 4. 12. 94 v 19,30

v Our Lady of Lourdes Church

10 Olive Street

Seven Hills

v neděli 18. 12. 94

v St. Marks Church

39 Jamieson

Granville

Účinkuje St. Marks Choir, The

Westring Singers and Friends

Řídí Roslyn Birkett

České katolické bohoslužby

se konají:

3. 12. 94 v 18 hod.

v kapli - 199 Epping Road, Epping

Mše sv. na úmysl svatě zpovědi

24. 12. 94 ve 24 hod.

Půlnoční mše svatá

v kapli Konventu

St Sabina u sester Dominikánek

The Boulevard, Strathfield

Zpěv začíná v 23,45

25. 12. 94 v 11,30

Mše sv. na Boží Hod vánoční

v St. Francis Church

Albion St. Surry Hill

8. 1. 95 v 11,30

Obvyklá mše sv.

v St. Francis Church

Albion St. Surry Hill

Boží požehnání a šťastné prožití svátků
Vánočních ve vzpomínce a uctění zroze-
ní Božího syna a našeho Spasitele přeje
všem krajanům český duchovní

Otec Jidřich Kotvrda

Z tajů krás české řeči

Po staletí o nás v Evropě kolovaly zvěsti jako o národu kacířů. Tvrdohlavými kacíři jsme možná byli, možná i jsme. Je-li však na místě vánoční zamýšlení, naše české "JÁ" i "MY" mohou poskočit jen radosti. Pravda, křesťanská terminologie nebyla původem česká. Rodila se po staletí mezi Řeky a Římany a její prapůvod bude asi hebrejský. K nám dorazila nejprve z řecko-macedonské Soluně nejpozději v devátém století ve formě řecké, a zároveň přes Bavorsko z Říma ve formě latinské. Bylo to štěstí divat se hned od počátku na dva tak vyspělé posly křesťanství?

Během několika dekád základní křesťanské formy a názvosloví byly pak od Čechů přejaty Poláky. Ti tuto historickou skutečnost nikterak nepopírají, ale zdůrazňují ji jen zřídka. Jako nejzápadnější Slované - dosud jako národ přetrvávající - jsme potom my sehráli úlohu šířitelů kulturních projevů koncem prvního tisíciletí v Evropě nejpokrokovějších. Na tom nemění nic naše pozdější "kacířství" nebo pozdější polská přichylnost ku vzorům římským.

Výzva ještě dodnes udržaná v staročeském chorálu svatováclavském - sice v poněkud počeštěné formě "Kriste elejson!" je neomylně původu řeckého. Nemnozí Češi také vědí, že zakončení třikrát opakované v prastaré náboženské písni Čechů - Křiš, křiš, křiš - je česká zkomolenina Kyrie elejson! Z elejsonu ovšem zůstalo jen to "-leš".

Křesťanský Bůh Syn má ovšem českých pojmenování několik: Ježíš, Kristus, i Ježíš Kristus a starobylá česká hymna "Jezu Kriste šedý kněže" je toho důkazem. Kristus, řecky Christos, má původ řecký. Také slova crux (latinsky), anglický cross, francouzsky croix, německy Kreuz, a náš kříž znějí našemu uchu příbuzně.

Pak je tu ovšem celá řada zčeštinovaných terminů jako oltář - altar, mše - missa, kostel - castellum, pater - pater (otec), převor - prior, advent - adventus, a mnoho jiných.

Čeští bratři a vůbec protestanti si samozřejmě zakládají na názvosloví česko-slovanském a i zde nacházíme bohatou žéň slovansko-českých výrazů:

Bůh, modlitba, kletba i klatba, duše, duch, duchovní. Kromě macedonsko-bulharské terminologie je české náboženské názvosloví nejstarší a nejpůvodnější mezi všemi slovanskými jazyky. Tento fakt sám o sobě patří do kulturní pokladnice Čechů. To i navzdor těm primitivním barbarům, kteří počítají dějiny od sepsání Marxova Kapitálu, anebo dokonce od svého vlastního příchodu na svět.

Slovo "vánoce" však je asi původu německého (Weihnachten) a právě tak zvyk mít vánoční stromček. "Mikuláš" je zase z řeckého Nicholaos a "Ježíšek" jako česká zdrobnělina má ovšem jasný původ ve slově Jesus.

Ač toto bychom měli uvést jen se zarděním, mnoho novodobých českých klenů v původním latinském znění má význam naprosto nevinný. "Krucifiks" z "crucifixus", přibitý ku kříži, "Šmarjá Josef" - Ježíš - Maria - Josef, právě tak z němčiny přejaté "Himmel Herrgott" - nebesa, pane Bože. Proč Češi klnou nečesky by stálo za průzkum.

Ač nás naši sousedé často pokládají i dnes za kacířské neznabohy a mezi těmi dlužno vzpomenout Poláky a Slováky, náš národ se po staletí zabýval hloubáním o otázkách víry, "pravé" víry, a právě v Čechách byla vždycky otázka víry v Boha aktuální. Již zmíněné tři staré české chorály dochovaly kontinuitu se staročestinou a totéž platí o staré české křesťanské písni "Bohorodička", kterou Poláci od nás před mnoha staletími přejali a dnes pokládají za svou. Tato kontinuita se starou češtinou v oněch písních zachovává a tvoří velice pozoruhodnou část českého slovního pokladu. I sám fakt toho téměř tisíciletého zachování přímo souvisí s českou schopností vytrvat a přetrvávat v krajně řípské, buď jak buď.

Pokojné Vánoce!

B. Š.

CESTA EGYPTEM

CAIRO

Dagmar Balcárková

Nejdříve trochu historie: Město bylo založeno v roce 969 našeho letopočtu šíitskými kalify arabské dynastie Fátimů, která odvozovala svůj původ od Fátimy, (dcery proroka Muhammada a jeho první ženy), a jejího manžela Aliho. Tato dynastie vládla v Egyptě a Sýrii v letech 908 až 1171, a za její vlády došlo v celém Egyptě k velkému rozkvětu hospodářskému i kulturnímu. (Poznámka: islám má dva hlavní směry: šité uznávají za nástupce proroka Muhammada pouze potomky jeho zetě Aliho, na rozdíl od orthodoxních sunnitů, kteří uznávají tři kalify po Muhammadovi, ale před Alim). V 973 se stalo Cairo hlavním městem fátimského kalifátu. Postupně nabývalo stále většího významu jako obchodní středisko, které zůstalo hlavním městem i za vlády Turků. Od roku 1914 bylo rezidencí egyptských králů až do roku 1952, kdy byl poslední král, Fáruk I. po vojenském převratu svržen a vypovězen ze země. Později zemřel v neutěšených poměrech v Neapoli.

Dnes je Cairo hlavním městem republiky, největším městem Afriky, a střediskem islámu. Má okolo 14 miliónů obyvatel. Z mnoha vysokých škol a vědeckých ústavů v Cairu se jmenovitě zmiňuji o jednom, který bude české čtenáře určitě zajímat, a to Český (dříve Československý) egyptologický ústav Karlovy univerzity, založený v roce 1959.

S první procházkou, přesněji projíždkou po Cairu jsem začala velmi brzy, protože mne ještě před východem slunce, asi okolo páté hodiny ranní, vyhodil z postele pronikavý zpěvný hlas muezzina, svolávajícího své ovečky k ranní modlitbě. Už od rána bylo 35-stupňové vedro, které se během dne vyšplhalo na 39 stupňů. Na ulici jsem si všimla, že je všude plno taxikářů, a zjistila jsem, že jejich služby jsou celkem levné, i když třeba zavezou turistu až na bazaar, a se stoickou trpělivostí čekají ve voze, až se vrátí, aby ho, obtěžkaného balíky s nákupy, mohli po pár hodinách odvézt zase zpátky do hotelu. Použití veřejné dopravy jsem si netroufla, protože všude bylo tak přecpáno, že se mi po třiceti letech živě vybavila hrůzná vzpomínka na denní jízdy trolejbusem do práce z Pardubic do Rybitví, a úplně mne přěšla odvaha.

Čtvrt Zamalek, kde jsem bydlela, je malebná a dosti výstavná, s ulicemi lemovanými stromy, s elegantními paláci, v nichž sídlí různá vyslanectví a i jiné, zřejmě velice důležité úřady. Před každou takovou budovou stálo bez pohnutí pár mladých vojáků ve slušivých uniformách, s baretu na hlavě a se

samopalem v ruce. Překvapilo mne, že se ti vojáci usmívali na lidi okolo (tedy i na mne) a pozdravili "salam alejkum". A ještě více mne překvapilo, když kolemjdoucí muži - zřejmě známí - se s těmi vojáky zdravili podáním ruky nebo obou rukou, plesknutím jeden druhého do dlaní, a většinou také objímáním a několikaterými líbáními na tváře. Až se to odbude, postaví se voják znovu do pozoru a nehne se, dokud nepřijde zdravít zase jiný známý. Později jsem pochopila, že je to mezi Araby běžným zvykem, a také, že nedělají při tom zdravení mezi sebou žádné rozdíly. Na příklad vyšňožený vrátný, jehož celodenní náplní práce je obejdování před hotelem, měl na sobě navlečeno cosi, co při nejlepší vůli nemohu popsat, - bylo to všechno od hlavy až k patě strašně barevné, lesklo se to, a něco na tom taky cinkalo. (U nás bychom zamlada byli řekli "napicované jako do truhly", nevím, jestli se to ještě říká). A tento veledůležitý pán se každé ráno při nástupu do zaměstnání obfádně vítal s takovým omšelým, bezzubým, bosým dědou v kaftanu, který zametal ulici. Div mu ruce neutrhly, a pak se oba hlučně objímali a nejméně šestkrát políbili na obě tváře. Inu, jiný kraj, jiný mrav, mne se to, zaplat pánbů, netýkalo, to platí v Egyptě jen pro mužské, tak nehas, co tě nepálí!

Ty kaftany, někdy i bohatě vyšíváné, nosí muži dost často, je to v tom vedru praktické (Podezřívám je, že pod nimi nemají vůbec nic!) Ke kaftanu pak patří na hlavě umně zamotaný šátek do formy turbanu. Ženy, pokud nejsou oblečeny moderním, evropským stylem, chodí většinou v jednobarevném, buď černém, nebo v bílém. Látka je tenká, a žena je v ní zabalena doslova od hlavy až do paty. Kráčí důstojně a nevšímavě, ale když chce, umí hodit očkem a v širokém úsměvu ukazovat nádherně zdravé bílé zuby. Jak muži, tak ženy, si potrpí na šperky, hlavně na zlato. Muži nosí krásné prsteny, "cartouches", (zlatou nebo stříbrnou destičku se jménem, vyřezaným v koptickém písmu), pověšenou kolem krku na zlatém nebo stříbrném řetízku, hodinky, někdy i náramky. A ženy, ty se doslova blýskají zlatem. Náušnice, náhrdelníky, strašně moc náramků, někdy i řetízky okolo kotníků, moře překrásných prstenů z trojbarevného zlata, nebo ze stříbra, a s drahokamy. Šátky na hlavách, lemované jemným krajkovým vyšíváním, obličej nezakrývají, takže je vidět pěkně namalované rty, a z dlouhých, průsvitných rukávů vykukují rudě namalované nehty - ostatně ze sandálů také (dokonce i staré báby se malují). Arabové - muži i ženy, jsou krásné typy, mají nádherné vlasy a oči, zdravé zuby, celkově hrdé vzezření, a velmi těžko se na nich pozná, kolik je jim let (hlavně u mužů). A docela bych se nebála vsadit, že i ten žebrák, který prosí o hákšiš, má na sobě více pravého zlata, než my, turisté! Velmi hezky na mne zapůsobilo, že jsem na mladých lidech

nikde neviděla oškubané, dřavé, nebo dokonce špinavé "jeans".

Původně jsem měla namířeno především do musea, ale nakonec jsem nedolala věčné touze žen nakupovat, nebo alespoň se motat v tom prostředí a okukovat zboží (laskavě čtenářky určitě rozumějí, že jo?), tak jsem zamířila na bazar. Ujišťovala jsem se, že to bude jen malé zdržení, protože bazar byl nedaleko, a ostatně tam nebudu dlouho, jen se trochu kouknu, ale kupovat nic nebudu, dokud si neporovnáím ceny jinde. A potom hned půjdu do toho musea! (sliby-chyby!)

Nastěstí jsem už věděla, že se na bazaru musí smlouvat. Zatímco v normálních obchodech jsou pevně stanovené ceny, které jsou rovněž zřetelně označeny, a smlouvání nepřichází v úvahu, na bazaru si každý obchodník prodává, jak chce, a zkouší své štěstí tím, že nasadí hodně vysokou počáteční cenu. Samozřejmě očekává dlouhé smlouvání. Je to takový jejich rituál, že kterého obě strany mají úžasnou legraci, ale vítězícím partnerem je téměř vždycky prodávající - kupující snad jen vyjímčně. A bída zákazníkovi, který neumí smlouvat! I náš milý Taxation Department by se ještě něčemu přiučil.

Na tomto bazaru se prodává úplně všechno, nač si člověk vzpomene, i to, co by ho nikdy nenapadlo - bylo tam plno dopělých, a ještě více děcek, a nade vším převládal strašný řev. Obchodovalo se pod stany i venku, na stáncích, na škatulích, nebo na hobku, se zbožím na kousku hadru, nebo jen na zemi. Obchodníci neúnavně křepčili okolo zákazníků, a pusy se jim, nezastavily. Nemohou přeci dopustit, aby jim někdo utekl, aniž by koupil alespoň něco, třeba jen za pár piastů (pár halífů), i to je business!

Ani jsem se pořádně nerozkoukala, a už u mne byl jeden a s docela slušnou angličtinou začal vychvalovat své zboží, a bez přestávky mluvil: "Tohle jinde nedostaneš za tu cenu, už vubec ne! Já už jsem takový dobrý člověk...." (Pokračuji v chůzi, ostatní to dělají taky tak, a já se rychle přizpůsobuji). Obchodník okolo mne poskakuje a mává mi před nosem překrásnou, velkou ručně vyšívanou pokrývkou (ten postup platí pro každý druh zboží, pokud jím lze mávat a nepřizabit tím zákazníka). Rychle v duchu počítám: za 1U\$ je 3,37LE (liber egyptských), a za 1AU\$ je 2,25LE - a odpovím "deset". Celá tiráda začíná znovu, pouze o oktávu výš, a cena klesá mezitím na 60. Já nabídním 15, on chce 55, pak 50, tak to jde dál, až se konečně sejde a nakoupím za 20 egyptských liber. Obchodník mne ještě chvíli honí (ještaksitadykupte..), ale když vidí, že už z toho nic nebude, zakvílí ještě tak mi dejte alespoň nějaký bakšiš, ale já už utíkám pryč, a on se vrhá na další oběť, a celá tato "obchodní transakce" se opakuje, po kolikáté už? A kolik ještě?

Vrátila jsem se do hotelu pozdě

odpoledne, unavená, upachtěná, ověšená baličky a pytlíky, chudší o pár stovek "LE", ale patřičně hrdá na to, jak dobře a levně jsem nakoupila, a jak zručně jsem smlouvala, inu, dobrá hospodyně se nezapře!

Jenže netrvalo dlouho, a byla jsem poučena zkušenějšími, že jsem trdila, které ty mazané obchodníky přepatilo skoro o polovíčku, a že namám sama nakupovat na bazaru, když v tom neumím chodit. Vzala jsem si na pomoc kalkulačku, abych zjistila, o kolik "LE" mne vlastně oškubali, a když jsem to převedla na australské dolary, rozhodla jsem se, že se raději budu věnovat kultuře, dějinám a vůbec věcem důstojnějším, než je smlouvání na bazaru, a věrna svému předsevzetí, jsem si to druhý den ráno namířila do slavného "Egyptian Museum of Antiquities in Cairo", ale o tom až příště!

Upřímný, poctivý, rozvedený muž

(37/186cm) Czech-Američan,

nekuřák, abstinent, se smyslem pro humor,

hledá stihlou, drobnou, veselou, hezkou, citlivou ženu do 33let, která má ráda přírodu, cyklistiku, tanec, country western hudbu.

Sňatek a život v Americe možný.

Odpovědi se současnou fotografií na adresu:

George Blazek, 707 1/2 S. Marable St.
West, TX 76691, USA

Mladý, 24 letý Slovák, technik,

sportovního zaměření;

se smyslem pro humor,

milující moderní hudbu a tanec, hledá

příjemnou, veselou Češku - Slovenku (není podmínkou)

za účelem vážného seznámení.

nabídky na adresu:

Petr Drozda

Tatranská 6

04001 Košice

Slovenská republika

Douška k oslavám.

Jan Plavec

Já si musím na alkohol dávat trochu pozor. Je to asi tím čistým vzduchem na Tasmánii - hned mi to stoupne do hlavy. Rád si dám večer při jídle skleničku vína - to je v pořádku, ale když vypiji celou láhev piva, cítím se hned povznesen, jako bych měl lehčí hlavu, tak nějak oddělenou od těla. Mohl bych si v tom stavu klidně nechat vrtat zuby i bez injekce (ne že já ji potřebuji!). Kdo by ale odolal, obzvláště když je v příjemné společnosti Čechů a Slováků na banketu po oslavě 28. října.

Zapíjíme všechno najednou: Legie, Masaryka, Štefánika, Mnichov, únor, srpen, listopad.... Jídla je také spousta, a že jsme tu sami mezi svými, místnost migrantského střediska naplňuje lahodná melodie českého a slovenského jazyka. Tuto, pro nás v daleké Tasmánii, tak cennou atmosféru domova dnes navíc doplňuje příspěvek vzácné kultury našeho štědrého a obětavého podnikatele pana Vyhňálka. Po dlouhých přípravách a pečlivém průzkumu se mu konečně podařilo zaplnit dosud existující mezeru v jinak širokém sortimentu sýrů, které zde máme k dispozici. Z té panenské, bazalkové půdy, šťavnaté, zeleňoučké trávy, čisté vody a nečistšího vzduchu na světě se mu, skrz krávy, tam na severozápadním pobřeží Tasmánie podařilo vyrobit Romadúr. Chystá se s ním prorazit na trh (přijel si ho na nás zřejmě vyzkoušet).

A má teda sílu! Je dobře uleželý. Jakmile ho na stole prostřeném láskyplně zhotovenými zákusky našich hospodyněk rozbalil, byl bez konkurence.. Vše před ním pobledlo, ani nejkvalitnější parfémů přítomných dam mu neškodily. Deodoranty, after-shave lotions, drahé tabákoviny - vše ustoupilo do pozadí. Jak tyčinky Semtexu vynucuje si ten sýr respekt všech přítomných. Jen pár etnicky nečistých lidí se vytratilo na dvorek. V místnosti zavládla krajanská pohoda utvrzovaná labužnickým pomlaskáváním a klokotem konzumovaných piv. Nebojovaly nadarmo naše legie! Svěprávnost národů - aby si menšiny mohly žít jak si přejí tu došla k naplnění, byť si na druhém konci světa. I tak malá skupinka jakou je naše asociace, má

otevřenou cestu k plnému kulturnímu vyžití. Zavřeli jsme okna a ládujeme se Romadúrem. Pijeme a pějeme při tom zplna hrdla.

Když se k večeru konečně rozcházíme, vesele si zpívám sjížděje s vypnutým motorem svůj oblíbený kopec - šetříc ke Kingstonu. "Vlajku Československa si za čepici dám, za čepici dám." Sunu se pomalu po levé straně dvouproutkové dálnice a mávám kšiltovkou na řidiče, kteří mne udiveně předjíždějí. A že tu máme "daylight saving", zajedu si ještě ke známým. Protože jsou to Moraváci, tak se tam také zpívalo a při pohledu na skalnatý vrchol Mt. Wellington se dále zaháněla žízeň. A nebyť v 8,30 na televizi Crocodile Dundee II. oslavovali bychom tu republiku až do noci. Tím to však sklaplo. Jede se domů. A protože se mezitím značně ochladilo, dávám si na cestu ještě jednu štamprli domácí slivovice. Ta definitivně ochromila moje citění a to nejen v čelisti, ale i v nose a to je dobré. Auto mi totiž, přes trojitě balení v "heavy duty" PVC prosákl téměř hmatatelný puch z Romadúru - mé výslužky. Můj dech asi není o moc lepší.

Jedu tedy krajinou s tím nečistším vzduchem na světě a pokračuji v oslavách: "... až já půjdu z vojny domů, tak si zazpívám." Jsem v dobré náladě.

Na rovině u Grove, pod dlouhým kopcem, ze kterého opět se zpěvem zadarmo šusují je pod topoly u silnice vidím mávat. Akorát mně to k nim vyšlo. Zastavil jsem a taky zamával. Vypadali překvapeni jak daleko jsem po té rovině dojel bez motoru. Vysoký policajt, zjevně ne v nejslavnostnější náladě se hrozivě přiblížil, zhoupnul se autoritativně na špičkách vyleštěných holínek a výmluvně zakroužil prstem. "Okno!" Ou, ou! Kontrola papírů! Vidím, že si na mně brousí zuby za to šetření benzinem. Šetrnost v téhle zemi bývá často protizákonná!

Otevřel jsem skulinku okna. Cuknul sebou jakoby si čichl čpavku. Zamžikal a ustoupil o krok zpátky. "Shit!" povídá lidově a kontroluje si podrážky bot. Uklidnil se opět!

"This is a breathalyser check. Did you consume any alcohol today, sir?" ohnul se ke mně, aby si čuchnul. Stáhnul jsem okno na doraz. "Sure", dýchnul jsem na něj, až se mu zachvělo chřípí. Vypouklil oči, chytnul se za hrdlo sevřené v křeči nadcházejícího vrhnutí a v

podřepu, na podlamujících se nohách couvá od auta. "Help!", zachroptěl do vysílačky na klopě. Jeho kolega k němu přiběhl a odtáhl ho za příkop. Podpírá ho a dlouhán v předklonu dlouho dusivě kašle. Oba se pak spolu radí a vrhají ke mne podezíravé pohledy. Zaslechl jsem útržky jejich konverzací: "Odour...corpse...rotting...alive...stench...sick...lepper..." Coufnuli ještě o kus dál a seržant, zadržuje dech signalizuje rukou. "Zatáhnout okno! Odjezd!" Ukazují na přístroj s trubičkou ... že bych si chtěl fouknout. Skrývá ho za zády.

"Move on, driver!", vykřikuje přísně a sáhl k pouzdru se služební zbraní. "Leave immediately!"

Zamával jsem tedy na pozdrav a vesele pokračuji k Huonville. "Hej muzika, ta nám pěkně hrá, ať žije prezident a Praha!" Takhle nějak se museli cítit legionáři, když se napříč přesile probíjeli do Vladivostoku. Ted jím rozumím!

Jak říkám, alkohol si hldám a ač jsem ten den měl jen láhev piva a jedno štamprle, byl bych býval ale unikl! Pokud i kdybych byl na mol. Přes tu romadúrovou bariéru by se hoši nedostali. Vždyť já mohl mít v kufru i mrtvolu nebo Semtex! Ani pes by to nevyčuchal. A bůhví co by to udělalo s jejich foukadlem!

Já si samozřejmě cenním práci silniční policie a jak jsem bohužel slyšel, lidi už prý mají protiradarová zařízení na rychlostní pastě. Znae Australany jak jsou rychlí ve všem, čím se dá obejit zákon - kdyby se tenhle sýr objevil na pultech hospod, rozpoutá se na silnicích Austrálie krveprolití.

Nechme si ten Romadúr pro sebe. Raději být neinformovanou veřejností vyvržen ze společnosti než zmračen smradlavým ožralkou za volantem.

Černá Rosemary

Karel Šindelář

(dokončení)

"A toto je opravdu od tvého otce?"

"Opravdu, čestné slovo. Musím ti ještě říci, že měl o ni zájem Mr McGregor i jeho strýc. Pán Bůh ví, co na ni viděl. A dnes ji mohou mít tvoji přátelé i s mým požehnáním."

"Mockrát děkuji, odnesu si ji ještě dnes. Nějak to do auta dostanu". Musil jsem si dát dobrý pozor, abych neprozradil své vzrušení. To bude Mr McGregor koukat, jak se tmladl žurnalisté vyznaží v diplomacii. Stáhl jsem matraci ze schodu a namačkal ji do auta. Pak jsem políbil Rosemary a slíbil, že se přijdu zase podívat.

Ovšem dostat matraci do mého mládeckého bytu ve třetím poschodí už tak snadné nebylo. Ale nakonec jsem to zvládl. Když jsem si konečně odfuněl své zápolení, vytočil jsem číslo Mr. McGregora a oznámil mu nečekaný vývoj situace. Na druhém konci drátu bylo dlouho ticho. Pak se ozval slabým hlasem: "Je to vůbec pravda, co mně tu vyprávíte? Jak jste se k tomu dostal?" "Tedy, očekával jsem od vás větší nadšení. Mně se podařilo něco o čem jste sám pochyboval. Po letech čekání jste nyní na cestě k odhalení vašeho velkého životního tajemství, - a nakonec to vypadá, že se mně ještě budete smát. Tak dobře, příště si půjdu pro historky o staré Sydney k jinému prameni, ne k takovému skeptikovi, jako jste vy. Pěkně děkuji. Za pár dní se dozvíte, že jsem zmizel do Evropy se všemi brilianty, ametysty a opály. Tak co, přijdete nebo ne?"

"Budu u vás za chvíli." řekl tiše a mě se zdálo, že je v jeho hlasu nejen nedůvěra, ale i jistý nádech pokání.

"Přineste s sebou také velký nůž a láhev šampaňského, ať to zapíjeme!"

Přijel za půl hodiny, a dlouho a zpytavě si prohlížel slavníky. Kalikové plátno už bylo zažloutlé, na pohmat bylo cítit, že ve vnitř je tvrdá sláma. Stehy byly dobrou amatérskou prací. Asi na tom nebylo pěkné spaní, jen Rosy si libovala, že si na tom vyrovnává páteř. Nějakou myšlenkovou asociací mi uklouzla poznámka: "Chudák strýc"

"Tak a nyní nastala ta slavnostní chvíle, kdy jeho utrpení dojde naplnění", pronesl jsem slavnostně. "Nechcete se pomodlit ke svatému Antoníčkovi, abyste měl pevnou ruku při otevírání?" "Já bych to raději nechal na vás," začal váhavě.

"A to zase ne. To je vaše rodinná záležitost." "Já se bojím," přiznával se bez ostychu. "Čeho? Myslíte, že tam bude zašité strašidlo? Jen do toho!"

"Vy na to máte stejné právo jako já. Uděláme to jako novomanželé, když krájeji svatební koláč."

Věděl jsem, že Mr McGregor si takovou zdlouhavou ouverturu jen uměle přidává napětí a také mne těšilo, že tento rodinný rituál chce sdílet se mnou. Uchopil jsem ho za ruku a spolu jsme rychle provedli dva úhlopíčné fezy. Ani se mu nechvěla ruka. Vyvalilo se trochu práchu a sláma, zbavená tlaku se prohnula do výšky.

"Perfektní císařský. Měl jste být chirurgem, Mr McGregor."

"Dědeček byl v Glaskowě řezníkem, a tak to asi bude v rodině." Vyhrnul si rukávy a prohrabával se slámou. Jeho napjatý obličej prozrazoval zklamání. "Tady něco je," zabručel, ale byl to jen malý kámenek, který se tam přilepil při plnění. Žádný opál. "Zkuste to vy sám" řekl rezignovaně. Prohrabal jsem se slámou křížem krážem. Zbytečně jsem si při tom poškrábal prsty.

"Co to ten můj strýc klábosil", hlas Mr McGregora se chvěl utajovaným vztekem. "Za ta léta to už asi někdo vybral- jestli tam opravdu něco bylo."

"A vy jste tomu opravdu věřil?" "Ne stoprocentně, ale proč ne? Ta pověst u nás kolovala dlouhá léta. Konečně uznejte, staří lidé si přece často zašívají svůj majetek do matrace, protože ničemu na světě nevěří. Nějaká pravděpodobnost tu mohla být. Škoda času, který jsme s tím strávili."

"S touto stratou času se musíme smířit, ale představte si jak by se nám všichni smáli, kdyby to věděli. Teď musím uklidit ten svinčík, co to nadělalo."

"Zítřka k vám přijedu a odvezem to na parcelu v Richmondu a tam to spálíme. Do té doby to nějak vydržte."

Bylo mně starého pána lito. Měl jsem dojem, že se teď cítí vinen, že bral starou rodinnou pověst tak doslova. Možná, že teď cestou lamantuje, jaký je kontinentální cvok, kterému se dá nakukat každá hloupost. V těchto neradostných úvahách jsem začal čistit spoušť, která se tu po operaci nahromadila. Utřel jsem prach, smetl rozházenou slámu na hromadu a přikryl pokrývkou. V tom zazvonil telefon. Na druhém konci se ozvala Sylvie.

"Jsem ráda, že jsi doma. Jedu okolo tebe a chci se stavit, jestli nic nenamítáš. Přinesu ti příští program. Doufám, že nepřijdu nevhodě"

"Ani trochu, jsem rád že tě uvidím. Ale musíš zavřít oči. Právě jsme skočili jeden mejdan a ještě uklízím." "Nějaká divoká párty?" Ano i ne. Měl jsem tu zasedání Společnosti pro záchranu staré Sydney."

"Aha", Sylvie hlas v telefonu skepticky zafuněl. "Nebyl tam také ten starý cvok McGregor? Máám dojem, že jsem tu někde zahlédla jet okolo jeho auto."

"Ano, Mr McGregor mne poctil svojí návštěvou. Co vlastně ty proti němu máš? Nebýt jeho, tak bychom se ani nepoznali. Byl to on, kdo mne poslal na koncert, kde jsi hrála

solo ve Webrově koncertu a pak jsem, zase na jeho příkaz musel o tobě napsat do novin." "Ten článek mhl být trochu delší, ale on to seškrtnal, aby měl místo na reklamu. Takový starý skot", řekla Sylvie trpce. "Budu u tebe za deset minut."

Sylvie byla opravdu vědecky přesná a za deset minut jsem ji otevřel dveře. "Ahoj! Nesměj se za ten hamejz. Ono to bylo trochu dramatické."

Sylvieiny oči za tlustými brýlemi klouzaly po mém bytě. S jejími krátkými vlasy a baculatou postavíčkou přinášela s sebou všude atmosféru bohorovného, vědeckého klidu, mateřství, jakož i závan naftalinu. Měla čas přesně rozdělený mezi práci v botanickém muzeu, manželem a třemi dětmi. A k tomu se ještě našla čas, aby foukala klarinet v místním orchestru, dokonce první klarinet.

"To nic nevadí", řekla realisticky. "Já vím, že kam šlápne jednou McGregor, tam sedm let ráva neporoste."

"Proč máš na něj pořád tak spadenou?" "Já, vůbec ne! Ale udělal by lépe, kdyby pořád nechtěl objevovat ty staré památky. Nemá na to bunky a darmo jde jiným lidem na nervy. Tobě asi taky."

"Naopak, mám jeho učenou společnost velmi rád a mnoho jsem z ní těžil. A co máš vlastně na srdci?" Sylvie mi podala kus papíru se jmény: Ravel, Rachmaninov, Camille Saint-Saen. "Tohle je náš příští program a Richard tě prosil, jestli nemáš nějakou biografii. Říká o tobě, že jedině ty to umíš psát."

"Viš, Sylvie, v tom sice dávám Richardovi za pravdu, ale tohle si má každý dirigent orchestru napsat sám. Budu muset jít zase do knihovny, abych tam pro to něco našel. Já to udělám jedině kvůli tobě a ne kvůli Richardovi, ať mi lichotí jak chce. Jednou by si měl uvědomit, že řídí jenom místní orchestr, a ne nějakou státní filharmonii. Klátí se jako Herbert von Karajan, ale o podávání nástupů nemá ani ponětí. Je vždycky ze orchestrem. To jste vy, co ho držíte a ne on vás. Každý se tomu musí smát."

"Podívej Johnny, ty jsi jediný člověk, se kterým o tom mohu mluvit. Richard je výborný organizátor a dalo mu moc práce, než nás dal dohromady. My známe jeho chyby, ale on se stálelepší."

"Měli byste ho vyhodit", konstatoval jsem. "A teď mi dej laskavě trochu času, abych připravil kávu."

Zmizel jsem v kuchyni a postavil konvici na oheň. Připravoval jsem suchary, když konvice začala pískat, - ale to nebyla konvice. To byla Sylvie. Stála ve dveřích kuchyně jako anděl hněvu! "Tak - i ty už jsi na tom?" A ukazovala mi přítomnou kousek slámy, který asi našla na podlaze.

"Sylvie, přece jsem ti říkal, že jsem

ještě neměl čas uklidit. Vím, že jsi výborná hospodíně a že se v tobě všechno bouří, ale měj se mnou trochu trpělivosti." Naléval jsem klidně vodu do šálků a chystal jsem se projít do pokoje, ale Sylvie tvrdošíjně stále trvala na jedné otázce: "Co to tady máš?"

"Trošku slámy. Hledali jsme tu něco s Mr. McGregorem." "Tak on už je v tom taky? Odkud to máš?"

"Nech mne laskavě projít dveřmi, to je troška z té hromady pod dekou. Co se pořád rozčiluješ?" Sylvie svou baculatou postavíčkou mrskla jako rybička, nadzvedla deku ze štrozoku, a žlutá sláma se jí výsměšně koukala do obličeje. "Svatí na nebi. Říkáš, že se nechceš k ničemu přiznat, tak to ti tak věřím. Ale co mám teď dělat já?"

"Co bys dělala, vypiješ si se mnou kávu."

"Johnny." Její hlas se chvěl a za tlustými brýlemi se objevila slze. "Proč to děláš? Vždycky jsem o tobě měla to nejlepší mínění. Jak si to mám srovnat v hlavě? Co čeknou lidi, až se to roznese? A co čeknou o mně?"

Začalo mě to už opravdu zlobit. "Co by řekl lidi? Že jsem starý blázen, který sbírá starý štrozoky a s tebou to nemá vůbec co dělat." "Ty mně chceš opravdu namluvit, že tohle je jenom sláma? Mně, zkušené botaničce? To je přece *Canabis Indica*."

"To mně bohužel nic nefká. Štrozoky jsou proto, aby se něčím vycpávaly a něco v nich být musí. Pojd', vypijeme si kávu a fěkne si o tom programu."

"Vždyť je to čistá marihuana," vyplskla Sylvie fistulí. V rozčilení si neuvědomila, že to mohlo být slyšet i venku. Ale tohle bylo i na mne moc.

Sylvie promluvila první: "To o tom opravdu nemáš ani ponětí? Víš, že já mám služební příkaz, abych ohlásila každou špetku, kterou si lidi přinesou na identifikaci. A v tom slámníku je toho alespoň 30 kilo. Víš kolik let bys za to mohl dostat?" Podařilo se mi postavit podnos na stůl. V představách se mně mihla černá Rosemary, starý baron a Mr McGregor.

"Sylvie! Přisáhám, že jsem o žádné marihuane nevěděl. Nikdy jsem ten šmejd nekouřil. Nejlepší bude, když ti všechno řeknu. Byla to úžasná pitomost. Ale nejdříve to všechno zakryju, čert ví, kdo by sem mohl přijít. A teď poslouchej."

Sylvie se přesvědčila očividně o mé nevině a za chvíli se u černé kávy bavila mým vyprávěním. Proběhl jsem rychle historku o starém baronovi a pak se zmínil o pověstí, která se tradovala u McGregorů, že Rosy spí na pokladu. "Tu černou Rosu jsem také znala, ale když tvrdila, že spí na pokladu, tak to měla trochu pravdu," řekla Sylvie. "Viš kolik by za to dostala na černém trhu? Já myslím, že v tom štrozoku měla hezkých pár tisíc."

"Myslíš, že bych ji to měl vrátit?" pokusil jsem se o špatný vtip. "Opovaž se," řekla kategoricky. "Raději se s McGregorem snažte to sprovodit rychle ze světa."

"To víš, že to uděláme, ale jak se to mohlo do toho slámníku dostat?"

"Docela jednoduše. Ten slámník je amatérskou prací starého barona. Přece jsi mně říkal, že pěstoval na zahrádce konopí pro ptačí zob. Tehdy se to smělo. Starý baron chtěl prostě využít všeho. To je ta jeho teutonská metodičnost. Kdoví, co jiného tím ještě vycpal."

"Rodinná pověst McGregorů se zmírňuje jen o tomhle slámníčku. Ale až dosud to byla tragikomédie, ale co teď? Ty máš svůj příkaz oznámit každého, kdo se na tebe obrátí se žádostí o identifikaci, tak nezbyvá než jít na policii. Čtyři lidi budou v bryndě. Ty, já McGregor a chudák Rosy. Tu to snad skládá do hrobu."

"Pravidla jsou k poslušnosti bláznů a k vedení moudrých", prohlásila Sylvie se ženskou jednoduchostí a logikou. "Můj služební příkaz mne ukládá za povinnost oznámit každého, kdo se na mne obrátí se žádostí o identifikaci. Ty jsi to ale neudělal, tak mohu s čistým svědomím odejít. Zavolej po mém odchodu McGregora a ulož mu, aby tu kremači neodkládal."

"Taková dva cvoci," kroutila hlavou, když odcházela. Pozoroval jsem ji z okna, jak cupitá ke svému autu, stále ještě kroutila hlavou.

"Mr. McGregor, jste sám u telefonu? To proto, aby nás nikdo neposlouchal." odpověděl jsem na jeho mrzutou otázku. A pak jsem rychle vysypal nejnovější obrat ve vývoji případu Štrozok.

"Nemyslíte, že je ta ženská hysterická? To je přece vyložená pitomost."

"Mr. McGregor, Sylvie je uznávaná botanička. Za její vědeckou reputaci dám ruku do ohně. Zitra to musí být rozhodně pryč."

"Přijdu k vám brzo ráno", řekl Mr. McGregor a zavěsil.

Té noci se mně hlavou honily divoké sny. Ocitl jsem se v jakési zámecké síni, na stěnách visely obrazy samých starých vojáků v divných uniformách. Jeden měl na hlavě hlemu, jakou nosil Bismark u Hradce Králové. A na jeho rozkaz začali všichni ti vojáci v rámech kouřit z jakýchkoli tenkých dlouhých dýmek, strašně smradlavý kouř. Pak sestoupili z obrazů a ten s helmou promluvil slavnostně: "Zneuctil jsi slávu a čest rodu Heimatstallů" a obrátil se, do dveří vešla plačící Rosemary a na podušce nesla stříbrnou pistoli. "My tě za to odsuzujeme k čestné sebevraždě," promluvil Bismark, a na to jsem začal utíkat. Všichni za mnou, Bismark křičel na plnou hubu. Proběhl jsem dlouhou podzemní chodbou a doběhl k nějakému mostu, byl to Harbour Bridge. Po něm jsem přeběhl na Circular Quay k budce,

kde Rosy prodávala květiny. Tentokrát tam ale byla Sylvie a ta klidně řekla: "Neboj se, já tě schovám do afrikánek". Probudil mne zvonek u dveří. Byl to Mr McGregor.

Nebylo času se ani oholit, ani vykoupat. Jak jsem byl rozespalý, začal jsem mu pomáhat s úklidem. Přinesl s sebou staré prostěradlo, provazy a několik plastických pytlíků a také botanickou příručku. Dlouho si všechno srovnával a pak prohlásil mrzutě: "Sylvie má pravdu". Zbalili jsme to všechno, svázali slámník do prostěradla a důkladně všechno vymetli. Nezůstalo ani smítečka!

Byl lehce zamračený den a okolo ani lidské duše, když jsme dorazili na parcelu v Richmondu. Když bylo všechno na hromadě, podal jsem Mr. McGregorovi zápalky "Toto je vaše povinnost, upálit rodinnou tradici".

Stranou koufe jsme přihlíželi, jak z dědictví Eberharda Jürgena Oto, desátého barona von Heimatstala zbyla za krátkou chvíli jen hromádka popele. Jen to zasychelo, když to Mr. McGregor pokropil hadicí. Sloup bílé páry se vznesl vzhůru.

"Jako při spiritistické seanci. Toto je fluidum ducha von Heimatstala", řekl jsem.

"Mám vás přetáhnout hadicí?" ozval se Mr. McGregor mrzutě. "Já už mám těch nesmyslů až dost. Budte rád, že je to všechno pryč."

"Ano, a také je pryč moje naděje na ten 'best-seller' Představe si ten pech, když už to teď nemůžeme využít."

Na zpáteční cestě do Sydney jsme jenom pochmurně mlčeli. Nálada byla jako po pohřbu na obecní útraty.

KONEC

Váš pobyt v Evropě usnadní
CAR RENTAL
V & H AUTOS

Plně pojištěné a servisované
vozy

\$ 20 na den

možnost odvozu z letiště

Ruzyně a Vídeň

Podrobné informace :

Tel / Fax : 673 2273

A.H. Tel / Fax : 625 2577

HABER - PILOT
Pty Limited
PRODUCTION

AUSTRALSKÉ LISTY měsíčník

Vydává: **HABER - PILOT Pty Limited**
A.C.N. 002 830 613
7 Boonah Street
WENTWORTHVILLE
NSW 2145
Tel. (02) 636 1873
Fax. (02) 631 2024

Vedoucí redaktorka:

Jana Haberová a redakční kruh

Názory redakce se nemusí ztotožňovat s obsahem příspěvků.
Uzávěrka dalšího čísla vždy dvacátého každého měsíce.

BANNERMANS

The Solicitors

Česky mluvící solicitor/ právník a
advokát vám nabízí služby

Obraťte se s důvěrou, poradíme vám ve všech
právních otázkách, včetně právních problémů v
České a Slovenské republice.

Vynikající znalost českého a australského práva.
Ceny jsou bezkonkurenční!

Kontaktujte: Vladimír Gazdík

Phone: (02) 891 4677
Fax: (02) 689 3849
Mobile: 015 274 734
Večer: (02) 805 0128
Soboty: (047) 876 336

Bannermans Solicitors - Suite 49/2 O'Connell Street
PARRAMATTA, NSW 2150

NEW AGAIN

PTY LTD

Opravy karoserie, nový lak, vnější i
vnitřní úpravy, odstranění rezu, všechny
modely a druhy aut.

BODY REPAIRS

7 b PERAK St. MONA VALE
telefon: 99 2595

Stěhování nábytku
Sydney - mezistátní - zámoří,
odborně zabalíme,
popřípadě uskladníme,
rozpočet i dobrá rada je zdarma,
pečlivě, spolehlivě, poctivě.
Hovoříme česky a slovensky.

TAX RETURNS

Tim Austin, F.T.I.A.
Registered Tax Agent

Poradíme vám v podnikání,
použijte naši účetní kancelář,
připravujeme daňové přiznání,
domluvíte si schůzku předem,

Další informace:

18 Hughes Ave.

Lawson 2783

Telefon: 047 591 782

Mluvíme česky a anglicky!

ALTMAN GUEST HOUSE

615 Cabbagetree Road,
Williamstown, Port
Stephens, NSW

vám nabízí ubytování ve dvou až
tříložnicových apartmánech

1 noc \$ 99.-

5 nocí \$450.-

7 nocí \$590.-

Pro členy A.L. sleva 20%

Saunu, jízda na koni, tenisové kurty,
bazén se slanou vodou, klid, pohodu a
ještě mnohem víc vám může nabídnout

Port Stephens,

včetně návštěvy vinic a vinných sklípků

Další informace Dalibor nebo Gordana
(049) 65 15 40, mobile 018 49 67 26

Předplatné na **AUSTRALSKÉ LISTY** CENA \$2.60

Jméno _____

Ulice _____

Město _____ Stát _____

P.Code _____ Tel. _____

Vystřihněte a odešlete s poplatkem na

HABER PILOT Pty. Limited

7 BOONAH STREET

WENTWORTHVILLE NSW 2145

Předplatné - zaškrtněte

na půl roku ☐ \$15.60

na celý rok ☐ \$31.20

BOHEMIA TRAVEL

Shop 6, 176 Commercial Road, Prahran 3181

Ph. (03) 510 8717, (03) 510 2474

A.H. (03) 801 2796 Fax (03) 510 2482

Lic. No. 31446

ZAŘÍDÍME:

*Vaše cesty do celého světa.
Návštěvy z České i Slovenské republiky.
Cesty kolem světa. Ubytování, půjčování aut.
EURO RAIL - vlakem po Evropě.
Cesty lodí, autobusové zájezdy.
Cestování po Austrálii a další.*

ČTĚTE

PODPORUJTE

ODEBÍREJTE

AUSTRALSKE LISTY

JEJICH BUDOUCNOST JE NA VÁ

zepler®

INTERNATIONAL-
AUSTRALIA PTY.LTD.

33 Bligh Street
Sydney, NSW 2000, Australia
Phone (02) 231 2157
Fax (02) 231 2159

Dředstavujeme Vám nádobí,
které revolučním způsobem
změnilo vaření
v Evropě a v Americe

Máte li zájem se dozvědět více nejen o firmě a
jejich výrobcích, ale i o tom, jak se i vy můžete
této "revoluce v kuchyni" aktivně zúčastnit
volejte Sydney: (02) 231 2157
(Petr - hovoří česky)
nebo Melbourne: (03) 602 2899

ČSA

CZECHOSLOVAK

AIRLINES

FLY OK FLY ČSA

ČSA

POHODLNÁ CESTA DO
PRAHY A EVROPY
S VÝBORNÝM SPOJENÍM ZE
SINGAPURU A BANGKOKU
ZASTÁVKA V HONG KONGU MOŽNÁ

Kontaktujte naše cestovní kanceláře nebo přímo:

CZECHOSLOVAK AIRLINES

Suite 809, AUSTRALIA SQUARE TOWER, SYDNEY
P.O. BOX H110, AUSTRALIA SQUARE, NSW 2000
TELEPHONE: 247 6196 FACSIMILE: 232 1713